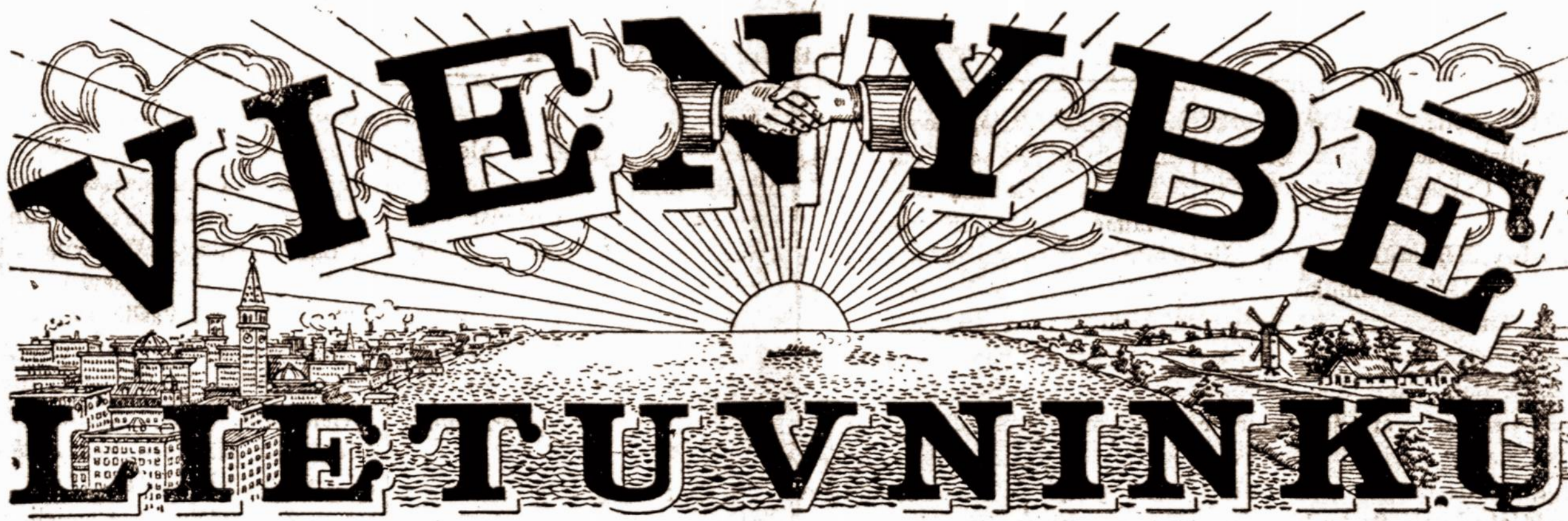

"VIENYBE LIETUVNINKU"

IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienyose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš vnt-
šaus. Prenumerata metams
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujų Metų.
Apparsinimų kainų klauskite
laišku:
J.J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to the publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Kitą savaitę jau bus naujas prezidentas.

Ateinančiame utarninke lapkričio 5. visos Amerikos piliečiai pames savo kasdieninį darbą ir eis atlikti savo didelės priedermės — eis balsuoti už tą žmogų, kuris turės pasilikti ateinantiems ketveriems metams už Suvienytų Valstijų prezidentą. Šita diena yra labai didelė civiliška šventė. Jeigu piliečiai prigulinčiai apvaikštinės, tai per ateinančius ketverius metus galės apsidžiaugti. Jeigu gi tą dieną praleis po salūnus ir savo balsus atiduos už tą, ką jiems tas ar kitas politikierius į ausį pakušdės, tai geriau kad dauguma tokių piliečių visai nekeltų iš namų ir kojose... Apie politiką labai daug reikiama ir daroma triukšmo. Tai vis yra tam, kad tamsių žmonių akis apdumti ir suklaidinti. Pa- koldi žmonija nepasieks aug- dosto kultūros laipsnio, patol- mės turėsime gaujas politi- kierių, oratorių, kalbėtojų, agitatorių, kurie užsims žmonių klaidinimo amatą ir iš to darys sau pragyveni- mą. Bet ateis ta gadyne, kad deituos tranus draugija pri- vers eiti sau užsidirbti duo- ną, o apie politiką jau pasi- skaitys iš laikraščių ir žinos iš savo patyrimų. Ir atėjus rinkimų diena visi kaip vien- nas eis balsuoti, nes tai bus *Politikos diena*. Dabar gi re- kšniai ir plačiagerkliai, poli- tikos monelninkai, kiek- vieną dieną, kiekvieną gat- vės kampą, kiekvieną salę (net mokyklas!) paverčia į zau- nų ir koliojimus rinka, iš kurios renka sau riebu- rabatą... Ateinanti utarninką lap- kričio 5. bus Amerikos pilie- čių politikos diena. Mės, lietuviai amerikiečiai, kurie jau turime sau už didelę ga- rbę būti šito krašto pilie- čiais, turime būtina šita- diena prigulinčiai apsieiti. Balsavimai yra neišpasaky- tai svarbūs dalykas. Rodos, jie tik per vieną dieną atsi- lieka, rodos žmogus tik ke- lės minutes praverčia, iki- riuojęs į balsavimų vietą už- brizčia kryžiuoklį už sau pa- tinkamus kandidatus, vien- nok tos kelios minutės pas- kui nusprendžia visos tau- tos ateitį per čielus ketve- rius būsinčius metus. Todel labai svarbu, kad kiekvienas pilietis nenumestų savo bal- so dovanai. Bet, paklaus- skaitytojas: kaip gi gali ne- numesti balso, jei kitą syk

nežinau kuris kandida- tas yra geras, o ku- ris blogas! — Čia tai mės ir susiduriame su nelai- me, kad mūsų žmonės labai maža teskaito laikraščių ir turėsime supranta apie šio krašto politiką. Iš mūsų laikraščių vėlgi sunku žmogui išnešti — kokis nors supratimas apie poli- tiką. Mės dienraščių ne- turime, o savaitiniai negali pilnai supažindinti savo skaitytojų su politika tokios milžiniškos ir kombinuotos šalies, kaip Amerika. Mū- sų laikraščiai daugiausiai pasigauna sympatijas už- ypatas, o ne už principus. Todel tik apie ypatas ir ei- ra kalba. Šalies politikoje labai daug sveria ne ypatas, o principai ir partijų platfor- mas. Siemet turime ant poli- tikos lauko keturias dides- tes platformas: republiko- nų, demokratų, socialistų ir progresistų. Pirmųjų dve- jų partijų platformės senai jau išbandytos: ant republi- konų platformės eina į pre- zidentus p. Taftas, ant de- mokratų p. Wilsonas. Tai yra liūdna istorija, kad ši- tos dvi didžiausios partijos mūsų šalį nuvarė prie suiru- čių ir bankrūto. Rods ke- letui žmonių, keletui milži- niškų trustų, korporacijoms yra neblogai po šitų par- tijų valdžiai; bet užtai šalį drėbina baisūs maištai, streikai ir gyvenimo pa- brangimas. Milijonai liau- dies inkliuvo į nagus tokios daugiakampės kovos už būvį-algų pigėjimą, o pra- gyvenimo brangimą. Ir adibvi senosios partijos tos pasibaisėtinios problemos ne išrišo. Šauksmas prieš šitą apsirošimą pakilo visuose laumuose ir visose partijose. Neveltui juk būriai prakilnių amerikonių repu- blikonų su sykiu pametė sa- vo seną grandiozišką parti- ją ir sutvėrė naują partiją, būtent partiją progresistų. Žmonės pradeda draskyti savo senąsias partijas ne del juoko, bet del istorinio reikalo: mat atėjo laikas politiką paplatinti ir pagi- linti, kad tuomi žmonių gy- venimą plačiau apimti ir jų gyvuosius reikalus pa- lengvinti. Ką daro šito akyvaizdoje republikonai ir demokra- tai? Republikonų kandida- skaitytojas: kaip gi gali ne- numesti balso, jei kitą syk

ant juoko neberanda kito- ško įžodžio republikonų par- tija girti, kaip esą po šitos partijos valdžia „klesdėjanti didžiausi Amerikoje gerovė“ (apfe kokią gerovę kal- ba, nežinia: turbūt apie to- kia, kad dar badu žmonės nemiršta ant gatvių!). De- mokratų kandidatas Wilson giriasi muitus atliuosūsias ir tuomi gyvenimas pa- pigės. Juokinga yra girdė- ti to profesoriaus žodžius. Jeigu muitus ir atliuosuotų, tai juk reikės miliardai dol- lerių kitokiu keliu surinkti iš žmonių kišenės užlaiky- mui armijos, laivyno, policijos ir milicijos. Iš kurgi ši- tuos piningus ims, jeigu ne iš tų pačių žmonių? Todel muitų atliuosavimas čia nieko nepagelbės, arba tiek reikės, kaip išėmimas žmo- nės piningų nebe iš tos ki- šenės, kaip ikšiolei buvo iš- imama. Kad reikia Ameri- kos politiškas ir industriji- nis gyvenimas kitiškai per- tvarkyti, to nei vienas iš didžiųjų ir senųjų partijų kandidatas neužsimena. Gal nesupranta, gal netiki, o gal teisiog ir bijo tų galingųjų luomų, kurie juos nominavo ir kuriems ikšiolei šilta bu- vo šitokioje betvarkėje gy- venti... Tačiau siemet didžiųjų partijų politika yra varoma kaip ir juokais. Demokratai stuma savo asilėlį ant žūt- bnt. Republikonai visai ne- tiki pervesti lengvaširdį Taftą, tik jį pastatė, kad iš- gelbėti siemet partijos var- dą nuo pranykimo. Ameri- kos visuomenė akis kreipja jau kiton pusėn. Siemet poli- tikos vėliavą neša jau ma- žiosios partijos ir naujos, būtent progresistų partija. Joms tatau gal ir prisieis su- lošti šalies politikoje labai svarbi išganingoji rolė. Jos tatau ir ateinanti utarninką turės būti piliečių akyvaiz- doje. Šitai, kaip dabar da- lykai stovi, tai balsuoti už republikonų ir demokra- tų partijas reiškia numesti sa- vo balsą visai ant vėjo. Rei- kia balsuoti už naujas parti- jas. „Nauja šluota, geriau šluota“ — Taip ir politikos gyvenime. Tie, kurie bijo balsuoti už socialistus, turi įsienėjusių prietarą. Tie, kurie nebalsuos už progre- sistų partiją, dar didesne klaidą padarys, nes padės savo balsais palaikyti Ame- rikoje politišką ir indus- trijinę anarchiją. Kaip sa- kėm, politikai tėra ant metu- tik viena diena. O rinkimuo- se prezidento tokia diena pa- reina tiktai syki per ketve- rius metus. Todel siemet

liaudis turi mesti prietarus ir pirkti naują šluotą. Republikonai vylė liaudį, kad palengvins pragyveni- mą. O padarė kad liko praleistas Aldricho billius, kuris už metų kitų galės vėl atgabenti tokį krizį, kaip vienas ką nesenai perėjo. Demokratai žada dangų bal- suotojams nulenkti. O de- mokratiškasis kongresas Wa- shingtone pftatupėjo jau ne- mažą laiką ir dangaus ne- prilenkė. Viltis yra ant naujos partijos progresis- tų, kurie indėjo savo plat- formen tokius reikalavimus, kaip iniciatyvą, referendum- mas, atsaukimas, valdžios kontrolė ant gelžkelių, tari- fo pertaisymas, gyvenimo papiginimas, suteikimas mo- terims lygių teisių. Jeigu ši- ta partija gaus į savo rankas galybę, tai Amerikos gyveni- me atsidaros nauja era, pra- sišalina betvarkė, įvyksta žmonių valdžia del žmonių. Berods šitokioje pakraipėje eina ir socialistai. Bet jie baisesiai urmu, galvatruk- čiais, ne evoliucijos keliu; griauja vieną, griauja kitą, sukelia luomų neapykantą, ir todel jokiū būdu negalima tikėtis, kad socialistai laimė- tų nors ir artimiausioje ate- ityje. Prisiminti tik rei- kia, kad prieš socialistus eina desėtkai milijonų bal- suotojų, iš visokių religišku abazų, kuriuos socialistai inkiršė. Ir todel nors socia- listų norai būtų geriausi ir švenčiausi, nors tai jų būtų norėjimas nušviesti gyveni- mą su aušrine žvaigžde, vien- nok delei daugeliu dalyku iš socialistų programos vi- sai neįvykdomų, delei to, kad jie turi prieš save su- kiršinę luomus, tautas ir re- ligijas, — nėra galimu jiems tikėtis, jogei siemet davary- tų savo balsų iki tiek, kiek jie turėjo, tai yra iki 700,000. Ką jau bekalbėti apie tą, kad prezidento rin- kimui reikia aplink dešimtį ir daugiau milijonų balsų! Todel ir už socialistus, kas siemet balsuos, nors balsuos labai gerai ir prieš liaudies idealus neprasižengs, vienok balsas bus numestas lygiai ant vėjo, kaip balsuojant už republikonus ir demokra- tus. Ir socialistų didžiausi ikšiolei buvo reikalavimai — referendumas, tiesis legisla- tūra ir sufragizmas. Štai tuos reikalavimus kaip tik ir pastatė populiariška nauja pirmievių partija. Todel žmonės už pirmievių parti- ją balsuodami, balsuoja už žmonių lygybę, už žmonių teises, už plačią demokrati- ją. Vadinas už tą, kas šian-

dien jau galima įvykinti ir kas bus galima įvykinti ra- mum evoliucijos keliu, o ne per revoliuciją, kuri būtina turėtų įvykti, kada valdžia pasiliktu senųjų partijų rankose arba pereitų per socialistus: jeigu valdžia pasiliktu pas republikonus ar demokratus, tai sukiltų dalis liaudies, nes dabarti- nės sąlygos nebepakeliamos; jeigu pereitų pas socialistus, tai Ameriką padrebintų ne- priruosta buržuazija, kita dalis liaudies ir stambus ka- pitalistai, kurie turi dabar savo rankose armiją ir ša- lies finansus. Abejais at- vejais Amerika neapsieitų be kraujo praliejimo. O progresistų partija išrinko vidurinį kelią, kuriuomi ža- da įvykinti tokias reformas, kokių dar nesitiki nei viena šalis ant svieto. Amerika lai ir pasiliktu pirmiausi iš- reiškęja pažangiosios demo- kratijos, kaip ikšiolei buvo. Abeji tie, kurie siemet iš- eis ateinanti utarninką iš namų, ketindami vieni bal- suoti už progresistus, kiti už socialistus, tie bus Ameri- kos pagarbus piliečiai. Vie- nok tarpe jų bus didelis skir- tumas: pirmieviai atiduos balsą už progresistų partiją ir Rooseveltą, nes jie tikisi reformuoti Amerikos poli- tiką ir gyvenimą evoliuci- jos keliu; socialistai bal- suos už Debsą, ir tuos pačius tikslus norės pasiekti su pa- galba revoliucijos. Bus tai vienas darbas, tik dviem bū- dais dirbamas. Ir kiekvien- čiaus vardą jau šmeižia nešvarus gavalai. // Mūsų spauda. Pagal atidžiai padarytos apyskaitos, siemet nuo Naujų Metų ikišiolei Amerikoje išleista viso-pro-viso 50 vardais lietuviškų knygų. Į tą skaičių, žinoma, ineina net ir 4-8 pusl. lapeliai. // Klerikalų triumfas. „Šalti- nis“ N40 įžengiamuoju straipsniu saldžiai ir linksmai sušunka: „Pa- sibaigė jau valsėjose ingalioti- nių rinkimai. Katalikai laimėjo, „pirmieviams“ parodyta duris. „Pirmieviams“ ir cicilikėliams už jų tariamuosius nuopelnus, už jų bedievybės platinimą, už jų pa- juokimą katalikų, už pravardžia- vimą katalikų tamsuoliais, už tą visą ištvirkimo platinimą lie- tuviai katalikai, taip mažazemiai, kaip ir didžiažemiai, davė atsaky- mą „pirmievių“ ir cicilikėlių

kandidatams — juodus kamuolė- lius“. Šitą straipsnelį iš „Šaltinio“ litara litaron, kaipo sklypelį do- kumento, kuris atvaizdina visą ciniškumą, visą „veršelio džiaug- smą“ mūsų isipolitikavusios dvasiškijos. Valdžia iš šito, be abejonės, taipgi sau linksmai ran- kas patrys, pamačiusi, kaip Lietu- voje susiplovė tarp savęs „matež- ninkai litvinai“, kurie nūnai ki- tokių priešų nemato, kaip tik tar- pe savęs. „Bedieviai“ kovoja, kad Dievo nėra. „Sudieviai“ ko- voja, kad Dievas yra. Abeji ko- voja už orą. Kas kovos už bėdiną Lietuvos liandį?.. // Basanavičiaus pažūros poli- tikoje. Dr. J. Basanavičius, kaip jau rašėme, yra įvardijamas nuo Suvalkijos tarpe atstovų į Dūmą ir Bartininku valsčius jau išrinko Basanavičių ingaliotiniu. Delto „Liet. Žinių“ korespondentas G. P. nuvyko pas Basanavičių, pa- siteirauti apie jo politiškasias pažūras. Dr. B. pasisakęs, jogei savo pažūromis artimas esąs ka- detams, bet jei bus išrinktas Dū- mon, tai prie jokios partijos ne- prisidėsias. Atskyrimą Suvalki- jos nuo lenkų žemės jis patartų duoti visų suvalkiečių anketai arba nubalsavimui. Dr. Basanavi- čius nėsąs užsibruožęs, kad jį bū- tina išrinktu. Esą: „Išrinkis — važiuosiu. Ne — tai ne“. Prieš Dr. B. jau esą priešų. Ir tai keista, kad jie esą iš dviejų pusių, tai yra kuninginių ir pirm- eivių. Vieni rugoją, kad B. vie- šidamas kaime nesilankąs bažny- čion, kiti pramanė paiką paskala, girdi, jis „perduos Suvalkiją ru- sam“. Taigi garbų Basanavi- čiaus vardą jau šmeižia nešvarus gavalai. // Mūsų spauda. Pagal atidžiai padarytos apyskaitos, siemet nuo Naujų Metų ikišiolei Amerikoje išleista viso-pro-viso 50 vardais lietuviškų knygų. Į tą skaičių, žinoma, ineina net ir 4-8 pusl. lapeliai. // Klerikalų triumfas. „Šalti- nis“ N40 įžengiamuoju straipsniu saldžiai ir linksmai sušunka: „Pa- sibaigė jau valsėjose ingalioti- nių rinkimai. Katalikai laimėjo, „pirmieviams“ parodyta duris. „Pirmieviams“ ir cicilikėliams už jų tariamuosius nuopelnus, už jų bedievybės platinimą, už jų pa- juokimą katalikų, už pravardžia- vimą katalikų tamsuoliais, už tą visą ištvirkimo platinimą lie- tuviai katalikai, taip mažazemiai, kaip ir didžiažemiai, davė atsaky- mą „pirmievių“ ir cicilikėlių

Peržvalga.

// Klerikalų triumfas. „Šalti- nis“ N40 įžengiamuoju straipsniu saldžiai ir linksmai sušunka: „Pa- sibaigė jau valsėjose ingalioti- nių rinkimai. Katalikai laimėjo, „pirmieviams“ parodyta duris. „Pirmieviams“ ir cicilikėliams už jų tariamuosius nuopelnus, už jų bedievybės platinimą, už jų pa- juokimą katalikų, už pravardžia- vimą katalikų tamsuoliais, už tą visą ištvirkimo platinimą lie- tuviai katalikai, taip mažazemiai, kaip ir didžiažemiai, davė atsaky- mą „pirmievių“ ir cicilikėlių

Schrank pašovė Rooseveltą, vėl ketina valdžia da labiau suveržti ateivystės tiesas.

// Bostono „broliukai“ susipešė. Matydami, kad kiti laikraščiai su jais nebesiskaito ir neatkreipia į jų pliovenes jokios atidžios, Bostono „Keleivis“ ir „Laisvė“ prasimanė hecą tarp savęs. Mat „Laisvės“ entylvasis Pruseikutis užpuolė ant nelabai entylvo Bagočiaus, kam šisai sulosė šnipo rolę linkui SLA. „Keleiviu“ parūpo sėbras Bagočius ir už jį atsikirtė. Tada „Laisvė“ nurodė, jog „Keleivis“ spausdina devynių mėnesių senas žinias. Dabar „Keleivis“ su pasidžiavimu išrėžė „Laisvė“ šio-kią notaciją: „Perdaug būtų bergždžias darbas ginčytis su vaikais, kurie vos tik iš laivo išlipę, neapsipažinę su šios šalies gyvenimu ir jo istorija, griebiasi viską „kritikuoti“ ir kitus „mokinėti“. Iš tokių vyrų galima tik nusijuokti. Ant kiek tie vyrukai serga ginčų manija“ ir tt. Nebėra mat Lawrence streiko.

// Kiek S. L. E. K. A. narių. „Draugas“ paskelbė, jogei Susivienijime Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje nuolėpjos mėnesio šių metų buvo šiek narių: I. skyriaus: pilnųjų 5,598, suspenduota 373, išbrauktų 150; II-ro skyriaus: pilnų 19, suspenduotų 1, išbrauktų 1; III-čio skyriaus: pilnų 64 ir suspenduotų 2. Vaikų skyriuje yra: pilnų 425, susp. 31 ir 4 išbrauktų.

// Literatisko naujienos: „Katalikas“ pradėjo spausdinti „Aukso Obuolio Historija“ (Graikų mythologijos žiupsnelis). Vertė Alyva. Vilniaus „Viltis“ spausdina Lazdynų Pelėdos apysakėlę „Dzidė“.

// Valdžia šnipinėja apie Petrauską. Mums rašo iš Vilniaus, jogei žandarai pradėjo teirauties apie visus žingsnius mūsų gerb. kompozitoriaus, M. Petrausko. Ko jie nori, dar nežinia.

// Moksleivių organas. Mums rašo, jogei su sekančiu „Laisvosios Minties“ numeriu yra rengiama išleisti jau ir moksleivių organo skyrių — „Jaunimo Sapnai“.

Pelėtkos savaitė

AMERIKA. Paskutinės bėra dienos prieš rinkimus ir visi diejeji kandidatų rėksmai truputį aptilo. Ypač nuo to laiko, kaip tapo persautas Rooseveltas. Demokratų kandidatas į prezidentus Wilson net paliovė važinėti su prėkalbomis, iki pagysias Rooseveltas. Jis esąs teisingas ir nenoris už save agituoti, kada jo priešas serga. Bet Rooseveltas jau taisosi. Pėreitą nedėdienį pripulė jo gimtadienis ir sukaktuvės 54 metų Roosevelto amžiaus. Delto New Yorko moteris progresistės užtvėnkė visą apylinkę perdavinėdamos Roosevelto paveikslus ir Bull Moose partijos emblemas — mėlsvus guzikučius su briedžio galva. Prezidentas Taftas apgarsino, kiek jam šiemet sudėjo piningų agitacijai už jo kandidatūrą. Viso labo sudėta \$591,032. Vienas tik Tafto brolis Charles davė

\$56,000. Toliaus eina New Yorko kapitalistas Leland su \$50,000, Andrew Carnegie su \$35,000 ir tt.

BALAKNŲ KARĖ. Visą šią savaitę keturi talkininkai baisesiai engė Turkiją. Taip, Bulgarija užėmė pietinę dalį miesto Adrianopolio, Baba-Eski. Vadinasi pralaužė visą turkų armijos vidurį ir veikiai gali užgriebti labai svarbų gelžkėlį, kas būtų didžiausias Turkijai smūgis. Serbų kariuomenė paėmė turkų stiprovė Uskiub (juokinga kaip turkai iš stiprovės Kumanova nelaukė mūšio pabėgo...) Podraug praneša, jogei juodkalniečiai užgriebė garsingą jį miestą Skutari, kurį visą savaitę bombomis daužė. Graikai užgriebė čielą eilę miestų Pietinėje Turkijoje.

MEXIKA. Nauja revoliucija visai neilgai patvėrė. Madero kariuomenei greitai pasisekė ne vien sukilimą patremti, bėt j jo rankas pateko net revoliucijos vadas, generolas Diaz. Taigi šį sukilimą Meksikoje skaitoma jau užbaigtu. Diaza atidūoda karės teismui, ir gali būt jau būtų buvęs sušaudytas, jeigu ne prezidentas Madero, kuris parėkalavo su Diazo nužūdytu dar palaukėti. Tačiau keletas sukilimo vadovų tapo sušaudyta, tarpe jų oficeriai Lima ir Migenti. Ką padarys su 2000 sukilėliu, kuriuos sykiu su Diazu suėmė, dar nežinoma.

Iš Visur.

× 1,000 žuvo vētrose. Iš filipiniškų salų dabar pareina tikros žinios apie spalnio 16. buvusias labai dideles vētras, kurios esą išgriovė šiuos miestelius: Bogo, Danno, Toledo, Massin ir Escalante. Viso čionai pražuvė daugiau tūkstančių tėngimusių žmonių.

× Rado Egipto dokumentus. Londonan praneša archeologas Robert de Rustafjaell, kad jisai, kasinėdamas žemes Viršutiniame Egipte atradęs septyniolika ritulių papyro, išrašyto senovės egiptiškais hieroglifais. Kiek esą pastebėta, tai šitie dokumentai išaiškisją labai daug senovės Egipto ir Syrios historijos.

× Jan 203 aviatorių žuvo. Vokietijoje, ties Geifgen, iš aeroplano iškrito oficerias Weisbarth su pasažieriu ir abudu užsimušė. Šitie lėkūnijos kankiniai dabar papildė žuvusių orlaivininkų eilę iki 203, kurie žuvo pastaraisiais ketveriais metais.

× Suffragistė ant bado streiko. Londone tapo uždaryta kalinėjiman suffragistė Miss Helen Graggs, kuri tapo pasmerktą devyniems mėnesiams sunkių darbų už pasikėsinimą sudėginti kabineto mististerių Harcourt rumą Oxforde. Vos tik įžengusi kalėjiman, Miss Graggs pradėjo badavimo streiką.

× Darbininkas įžeidė kaizerį. Berline, vokiečių kaizeris Viliamas tapo įžeistas kokio ten darbininko. Kaizeris dalyvavo padėdant kėrtinį akmenį naujai bažnyčiai. Žinoma, jį areštavo ir nuveikė, Staigu per minią prisigrūdo prie kaizerio koks ten darbininkas ir ėmė jį bjauriai kolioti. Žinoma, jį areštavo ir nuveikė ligonbūtin ištirti, begu sveiką turi žmogelis protą.

× Ex-sultanas serga. Iš Kon-

stantinopolio rašo, jogei turkų valdžia nutarusi savo buvusį sultoną Abdul Hamidą išimti iš ištėrimo vietos ir pargabenti Konstantinopolin, nes senis labai sergąs. Todėl dabar jau būsiąs sostapilėje nepavojingas.

× Pasimirė novelistas Barr. Iš Londono rašo, jogei šiomis dienomis pasimirė Woldinghame pagraisjęs anglų novelistas, Robert Barr, gimęs 1850 m. Jisai ilgus metus buvo redaktorium „Free Press“. Potam su Jerome K. Jerome inkūrė žinomą satyrišką „Tinginio Žurnalą“. Taipgi parrašė nemažai populiariškų apysakų.

Iš Rusijos.

Ant caro sūnaus pasikėsinimas. Paryžiaus ir Londono laikraščiai kasdien šią savaitę rašė bulletinus iš Spalos (Lenkijoje), kur yra nuvežtas gydytus cėsoriaus Nikalojaus sūnus Alexis, 8-nių metų vaikiukas ir Rusijos inpedinis. Pirmiaus buvo manyta, jogei caraitis kur susižeidė ir delto susirgo; bet vėliaus išsiaiškino, jogei caraitis buvo bandytas nušauti ant caro jachtos „Standard“. Sakoma, kad su klastotais poperiais ant tos jachtos dasigo už matrosą tarnystėn vienas revoliucionierius, kuris vieną dieną ir sužeidė caraitį. Jisai dabar pavojingai serga ir po visą Rusiją žmonės mēdžiiasi, kad jisai pagyty. Caro jachtos admiralas Čagių šiomis dienomis nusišovė, nesa jisai buvęs davęs carui žodį, jogei ant jachtos gali caras būti ramus už savo gyvastį.

Uždengė lenkų satyros laikraštį. Varšavoje teismo rūmai konfiskavo atspausdintus numerius senai žinomo lenkų satyriško liuonons v. St. Vaičiūška, J. Kazlauskas. Raudonies v. J. Malinauskas, P. Paškevičius. Josvainių v. J. Zikas, J. Kišonis, Keidonių v. D. Batura, An. Zukauskas. Survilkiškio v. P. Širmulevičius, J. Sentavičius. Žeimelio v. K. Kasperuogas, An. Cibutavičius. Krakū v. J. Zinkus, V. Linčevičius.

Šiaulių pav. Radviliškio v. A. Simkus ir R. Sošas. Krupių v. J. Dedzius, K. Gedzius. Šiaulėnų v. P. Ambrazaitis ir J. Batura. Tryškių v. T. Smilgys, J. Šiukšta. Padubiso v. Pel. Jurgutavičius ir Ig. Dzevetauskas. Blagovieškensko v. J. Muntumas, J. Jankauskas.

Panevėžio pav. Pabiržės v. E. Šantas, J. Ežunaris. Krakinavos v. J. Zinis, K. Kakėnas. Ramygalos v. B. Gaska, J. Balčikonis (baig. univ.) Pumpėnų v. J. Ragaziņskas, A. Čipkis. Čiėpėnų v. A. Vasylius ir Latvėnas. Škrabotiškio v. J. Krivickas, J. Šalučka. Gūbiūnų v. J. Paštolis, Kl. Šlikas. Kiburių v. J. Gavzilka, K. Janulevičius. Pakruojaus v. Balt. Gruža, K. Klidas. Linkuvos v. Vl. Pakalnis, J. Šešplaukis.

Ukmergės pav. Subačiaus vals. T. Grubis ir An. Samolis. Raguvos v. J. Vanagas, Jur. Debeikis. Sesikū v. J. Jankunas, K. Skorubskis. Debeikū v. V. Šešplaukis, V. Pėkarskis. Taujienų v. J. Pukas ir Ig. Paulikonis. Vėprū v. J. Peėūnis, J. Balėnėis. Kurkliū v. Ig. Iba ir K. Junkevičius. Anykėstė v. J. Kiaušas, J. Maldeikis. Kovarsko v. A. Tarulis, Kl. Vilėdžiūnas. Zemaitkiemio v. V. Purlys, Just. Lazauskas. Šėtos v. J. Matejūnas, J. Pakėšys. Pagriū v. K. Marazas, J. Gigas. Kanstanti-

Rusų policija užklupo pėdsakus organizuotos klastapiningių „saikos, dirbančios šimtarables. Jos vyriausi buveinė esanti Niceoj. Su francėzų policijos pagalba areštuota net 70 ypatų. Daugiausiai įvežama klastuotų šimtarubių per Rostovą, kur taipgi suėmė tris pirklius, padėjusius tuos piningus išplatinti.

Kiek Rusijoje girių. Pagal paskutinės statistikos pasirodo Rusijoje dabar esama dar girių ant 573,000,000 akrų žemės.

Didelis lėbdarys. Lenkijoje pasimirė Dr. St. Hassewicz, kuris mirdamas užrašė švietimo draugijai Macierz Šlaska (Ciešinoje) 180,000 rublių. Be to Hassewicz užrašė dar įvairioms lėbdarių draugijoms Lenkijoje, Galicijoje ir Poznaniuje po dideles sumas piningų. Kada mēs tokių lėbdarių susilauksime!

Iš Lietuvos.

Rinkimai į 4-tą Dūmą. Valst. rinkimai Kauno g. Telšių pav. Plungė v. Šaulys ir Šakinis. Kartėnos v. Al. Knipovičius, K. Intas. Resėnių pav. Sidlavos v. B. Kondratas, M. Brožauskas. Jurbaroko v. J. Gedraitis, R. Bertulis. Raseinių v. J. Urbaitis ir J. Kačiūšis. Eržvilko v. J. Gudavičius ir Juoz. Toliušis.

Zarasų pav. Vyždžių v. J. Dereilo, P. Saikauskas. Rimėnų v. Ig. Kazdamavičius, F. Karla. Dirsvietos v. Petkūs, S. Abolevičius. Salakų v. P. Jarockis, Kaukavičius. Slabadų v. K. Treščinskas, P. Buryj.

Kauno pav. Vilkijos v. V. Stanckus, A. Stankevičius. Raudėnų v. J. Jakaitis, K. Kukta, Serėdžių v. A. Velička, M. Aulosevičius. Vėluonons v. St. Vaičiūška, J. Kazlauskas. Raudonies v. J. Malinauskas, P. Paškevičius. Josvainių v. J. Zikas, J. Kišonis, Keidonių v. D. Batura, An. Zukauskas. Survilkiškio v. P. Širmulevičius, J. Sentavičius. Žeimelio v. K. Kasperuogas, An. Cibutavičius. Krakū v. J. Zinkus, V. Linčevičius.

Šiaulių pav. Radviliškio v. A. Simkus ir R. Sošas. Krupių v. J. Dedzius, K. Gedzius. Šiaulėnų v. P. Ambrazaitis ir J. Batura. Tryškių v. T. Smilgys, J. Šiukšta. Padubiso v. Pel. Jurgutavičius ir Ig. Dzevetauskas. Blagovieškensko v. J. Muntumas, J. Jankauskas.

Panevėžio pav. Pabiržės v. E. Šantas, J. Ežunaris. Krakinavos v. J. Zinis, K. Kakėnas. Ramygalos v. B. Gaska, J. Balčikonis (baig. univ.) Pumpėnų v. J. Ragaziņskas, A. Čipkis. Čiėpėnų v. A. Vasylius ir Latvėnas. Škrabotiškio v. J. Krivickas, J. Šalučka. Gūbiūnų v. J. Paštolis, Kl. Šlikas. Kiburių v. J. Gavzilka, K. Janulevičius. Pakruojaus v. Balt. Gruža, K. Klidas. Linkuvos v. Vl. Pakalnis, J. Šešplaukis.

Ukmergės pav. Subačiaus vals. T. Grubis ir An. Samolis. Raguvos v. J. Vanagas, Jur. Debeikis. Sesikū v. J. Jankunas, K. Skorubskis. Debeikū v. V. Šešplaukis, V. Pėkarskis. Taujienų v. J. Pukas ir Ig. Paulikonis. Vėprū v. J. Peėūnis, J. Balėnėis. Kurkliū v. Ig. Iba ir K. Junkevičius. Anykėstė v. J. Kiaušas, J. Maldeikis. Kovarsko v. A. Tarulis, Kl. Vilėdžiūnas. Zemaitkiemio v. V. Purlys, Just. Lazauskas. Šėtos v. J. Matejūnas, J. Pakėšys. Pagriū v. K. Marazas, J. Gigas. Kanstanti-

navo v. J. Varnas, Jurg. Simanavičius.

Ukmergės pav. mažaziemių išrinkto 25 ingaliot, iš tų 4 kun.: V. Lakaševičius, J. Vaišvila, Al. Skačkauskas, J. Straševičius, J. Mickalevskis, T. Vasiliauskas, St. Michailauskas, K. Kamenskis, A. Zaremba, P. Legeckas, P. Januševičius, J. Kumperavičius, M. Micevičius, K. Kačinskas, J. Šemiotas, S. Kazlauskas, J. Cyrtautas, J. Zenkevičius, A. Chmėliuskas, A. Urbanavičius, St. Pabauskas, St. Stankunavičius, P. Vereinskas.

Suvalkų gub. Gudelių gmin. žemvaldžiai išrinko: P. Bacevičius, J. Degutį, V. Lieponį, M. Matulaitį, K. Gustaitį, A. Kuzmicką.

Veiverių gm.: Kun. Laurynaičiai, kun. Skardžinską, kun. Baltrušaitį ir dar 3 ūkininkus.

Gudelių mažaziemiai išrinko: Gustaitį ir Žilionį.

Ežerėnų pav. Rugsėjo 18 dieną Ežerėnuose buvo mažaziemių ingaliotinių rinkimai. Iš 514 žmonių atvyko tikta 72. Ingaliotiniams išrinkta 14 žmonių: Jonas Aukštuolis (baigęs Tomsko jurisdiską fakultetą), Vincas Vienožindis (vidurinį mokslą baigęs). Pranciškus Kalpokas (valsčiaus raštinnikas), Antanas Bizas, Antanas Kristanauskas, Jonas Šeikus, Juozas Urbanavičius, Juozas Tubelis, Pranciškus Labuckis, Kazimieras Tamaševičius, Justinas Dabkus, Petras Kurlis, N. Kvipilis, Juozas Konapackis ir Juozas Punkskis.

Airiogala, Kauno g. Prėkapijo kaime pasikorė 50 metų senis Paulanis. Nusizūdymo priežasnis esanti ta, kad jo vaikai nelėidė jam antrą pačią vesti.

Zanavykas. VARNIAI, Telšių pav. Rugsėjo 19 ir 20 d. čia storai pasnigo; netik stogai liko balti, bet ir visa žemė. Žmonės neįmana kaip skuba, bėti bulves nugrobt. Davatik.

Gasciūnai, Kauno gub. Klopu kaimė rugsėjo 3. atsitiko nelaimė. Ūkininkas Povilaitis su savo žmona važiavo iš Joniškio namo. Ratai buvo pilni trąšų. Prieš namus Povilaitis nuėjo pėščias namo, o žmona pavažiavo. Per neatsargumą jį įvažiavo griovinė ir apvirto. Trąšos prispaudė moterį ir jį mirė. Avietė.

RIETAVAS, Kauno g. Ruggpūčio 31. žemiečių viršinnikas svarstė vietinio klebono Kasparavičiaus bylą su Baniene. Baniene reikalavo iš klebono 67 rub. Teismas Baniene pasakojo, kad klebonas iš jos kontraktą ir vėkselį ir sudėgines, o piningus žadėjęs rytoj atiduoti, bet iki šios dienos klebonas piningų neatdavė. Nors Ban. ir liudininką turėjo, bet byla liko be pasekmių.

Sniegas. Kai kuriose Lietuvos vietose pasirodė pirmas sniegas. Taip, mums rašo, kad rugsėjo 20. iškritęs sniegas Rokiškio apylinkė. Apie Mažeikius tiek buvęs sniego, kad net visur baltavo.

AKNYSTA, Ežerėnų pav. Baisi žmogžūdytė. Rugsėjo 21. apie 8 valandą vakaro Kolnoraūni sodžiuje atsitiko nelaimė. Ūkininkas Petras Dzenis, išrinktas nuo valsčiaus ingaliotinių, per langą iššautavo liko peršautas ir naktį 22—23 š. m. mirė. Intarta Kolnoraūni sodž. ūkininkus K. ir P. Ancius, su kuriais D. nuo senų laikų gyveno nėsantaikėje. Ancius suėmė ir pasodino kalėjiman, nes vėno batus sulyginos su paliktones daržė pėdsakomui ir labai atitiko pėdsakų didumui.

KALVARIJA, Suv. gub. Rugsėjo 8. čia įsisteigė „Gabijos“ skyrius. Narių kol kas prisirašė 25. Į valdybę slaptu balsavimu išrinkti: pirmininkas S. Klimas, pirm. pagalbininkas S. Čėсна, sekretorius M. Norkus, išdininkas G. Puniška, knigininkas J. Lapėnas, revizijos komisijon K. Gavėnas, B. Leonavičius ir A. Paulionis. Lapelis. RIETAVAS, Kauno gub. Mūsų vartotojų draugija silpnai gyvuoją. Praslinko 1911 ir pusė 1912 m., vienok dar nebuvo jokios apyskaitos. Šiaip ar taip, bet toliau taip negali būti. P. Šalna. („Liet. Žin.“)

Mariampolės žandarų viršinnikas N. J. Kišlinskis kelias į Čėstochavą. Laimingos kelionės!

AUDUTISKIS, Švenčionių p. Brolių užmušė. Ruggpūčio 28. Bagdžiūnų Petras Avinas atvažiavęs turgun pradėjo vieno ruso prašyti, kad jis jo roblį apmuštų. Mat jiedu žemės negalėjo pasidalinti. Kitas brolis irgi prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo pas urėdininką prašytų, kad tas atvažiotu jį pasidalinti. Nuo urėdninko vakare jis išėjo su tuo rusu, tai tas rusas su kitais jį ir užmušė. Vienas užmušėjų jau suimtas. Baisus tai atsitikimas! Brolis prašė to paties ruso, kad apmuštų Petrą. Petras buvo

Visa jaunomenė išsidangino Amerikon, o stipresnieji vyrai ant sėlių (troptų) plaukia Prūsosna.

Ūkininkai dar šiaip-kaip nuvalė javus, o dvarai visai suvėlavo.

VIRBALIŠKIS, Ukm. pav. Lebedžių sodžius išsidalino vienkiamais.

Brostvininkas. DIRŽIAI, Šiaulių pav. Nors ir nedidelis kaimas, bet labai neramus.

Delei neatsargumo. Nakiškėlių sodžiūn Joniškėlio parapijoje (Pan. pav.) pas vieną ūkininką atvežė kuliamąją garo mašiną.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

minti, kad prieš porą metų kairiųjų lenkų kningų luobeliai buvo padailinti mūsų verpsėjų lenkelių kopiomis, tai iš to galima spręsti, kad svetimtaučiai lietuvių tautadailės gražumą gerai mato.

Soboras. Peterburgo laikraščiai praneša, jogei synodas ruošiasi suaukti visuotinąjį stačiatikių Bažnyčios Soborą.

VILNIUS. Pilies kalnas. Netoli katedros tarp medžių yra augštas Pilies Kalnas, arba, kaip jį daugelis vadina, Gedimino Kalnas.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

KAUNAS. Naujokų ėmimas. Šiais metais iš Kauno gubernijos reikia paimti 6105 naujokus (rekritus) į kariuomenę.

siems mokslas jau prasidėjo. Kuršių lenkų kningų luobeliai buvo padailinti mūsų verpsėjų lenkelių kopiomis, tai iš to galima spręsti, kad svetimtaučiai lietuvių tautadailės gražumą gerai mato.

Suareštavo keletą vyrų ant vieškelio. Ant Lubano vieškelio suareštuota keletas žmonių. Areštavimo priežastis — spėjimas, kad suareštuotieji norėję aplankyti nedaleistą susirinkimą.

Uriją numerkė. Hartford, Conn. teismas užbaigė nagrinėti skundą skrybelių firmos Loewe Co. iš Danbury. Ši kompanija skundėsi nukentėjusi delei skrybelinių unijos (Hatters Union), kuri tą kompaniją boykotavo.

Teatras „Kanklių“ vakarėlis surengtas gymnastų salėje 22 rugsėjo atsižymėjo indomia programa, susidedančia iš 2-jų dalių: deklamacijų su dainomis ir dramiško vaizdelio „Likimo bausmė“.

Teatras „Kanklių“ draugijos dramatiškoji kuopa laike pastatino savo vietinio susirinkimo nutarė surengti dramatiškuosius kursus, įsitaistyt sau pagal išgalės nekurius rūbus ir nusisamdyt savo reikalams būta, kokiu dabar ir liko nusamdytas prie Elžb. g. N22 (kur „R. G.“ redakcija). Po Naujų Metų „Kanklių“ artistai ketina surengti savo naują vakarą.

Teismas. Rygos apygardos teismas 7 rugs. pasmerkė buvusį miestargį Podžiūną už sukruvinimą tūlo Vibaro, vedant į „užastką“, ant 4 mėn. į kalėjimą.

Permaina „Latvijos“ redakcijoje. „R. Av.“ rašo girdėjęs, kad nuo 1 spalio pasitraukia dabartinis „Lat.“ red. p. Rusis. Kas jo vietoje bus tuotarpu nežinia.

Latvių ekonomiškoji draugija Rygoje, inkurė šiemet prieš esamųjų skyrių: gyvulininkystės, pienininkystės, žemdirbystės, sodininkystės, bitininkystės, melioracijų, šeiminkystės mokslo, taipogi ir paukštininkystės skyrių, pakvietus jam vesti p. Kalnina, baigusį augštesnį mokslą.

Už perspaušinimą iš „Sovrem. Mir.“ straipsnio apie mirties bausmės skaitlines „Jan Deen Lapa“ redaktorius Pipin nuštripo 100 rb., užmainant mėnesinį kalėjimą.

Netikras 500-rubles 1898 metų emė po Rygą platinti tris kažin kokie apgavikai, pirkdami tavorus.

Latvių kningų leidėjų ir knygų prekiuotojų draugijai neleistu išleidinėti naujo laikraščio „Musu Gramatnieziba“.

Mitingą manoma buvo atlikt Dreiligsbušo miške, bet policijai apie tai dažnujūs emė laukt prie miško, kur ir suėmė faktori darbininkus, 10 vyrų ir 2 moteriškas.

Mintaujoje suimtas bendradarbis redakcijos laikraščio „M. Duoma“ J. Druva, kaltinamas už prisidėjimą prie revoliucijos 1905 m.

Proklamacijos. Prieš diena rinkimo ingalotinių nuo apskričių, dangely vietose Baltijoje buvo išmėtytos proklamacijos nelegalių organizacijų.

Iš Amerikos.

Darrowo bylą atidėjo. Los Angeles, Cal. teismas atidėjo bylą garsaus advokato Clarence Darrow, antrą sykį skundžiamą už papirkimą teisėjų per McNamary bylą.

Uniją numerkė. Hartford, Conn. teismas užbaigė nagrinėti skundą skrybelių firmos Loewe Co. iš Danbury. Ši kompanija skundėsi nukentėjusi delei skrybelinių unijos (Hatters Union), kuri tą kompaniją boykotavo.

Krutomųjų paveiklų pramonė. Vaisbos departamentas praneša, jogei per šiuos metus apie 15,000 mylių ilgumo juostelių, tai yra krutomųjų paveikslų filmų, tapo iš Amerikos išgabenta svetur, o ingabenta čionai apie 3,000 mylių. Išgabenta 80,000,000 pėdų, vertės \$6,815,060.

Valstijos kur dangian moterių. Jau buvo rašyta, jogei pagal pastatinojo cenzo, pasirodė Amerikoje esą daugiau moterių už vyrus. Dabar cenzo direktorius Durand dar pažymi, kad ypač šiose valstijose moteris viršija vyrus skaitliumi: Massachusetts, Rhode Island, Maryland ir North bei South Carolina.

Prieš Ettoreją po paties tautietis. Salem, Mass. teismas prieš Ettoreją, Giovannitti ir Caruso, darbininkų vadovus italus ir Industrial Workers of the World sąnarius, išklaušė sensacijinį liudijimą italo detektivo, Charles Bencardo, kuris netikėtai girdėjęs, kaip Ettoreja siundęs italus eiti ir mušti nemajistus, bet ir buvę dalinta siundomi itališki plakatai, kurių viena detektivas teismui pristatė.

Garsaus kumštinko vargai. Chicago, Ill. tapo areštuotas garsus kumštinkas championas, negras Jack Johnson. Jį skundžia, kad jisai savo salione priėmė palaidų merginų prieglaudą ir da patsai sau prisiviliojęs už sugulovę baltą merginą, Lucille Camerson iš Minneapolisio. Delei šito Chicagoje ganja žmonių vos tik Johnsono nenulynčiavo. Dabar eina apie jį byla.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y. Marija Magdalieta. Spalnio 19. McCaddin salėje vietinių lietuvių socialistų kuopa pastatė ant scenos dar pirmą sykį čia vaidinamą P. Heyse'o dramą: „Marija Magdalieta“, versta iš vokiečių kalbos ir išleista Šv. Kazimiero Draugijos, Kaune. Šis veikalas pas mus dar nėra populiariskas, o vienok daug apie jį nėra ką pasakoti. Delko! Delto, kad Marijos Magdalieta drama yra žinoma kiekvienam krikščioniui iš kitos didesnės dramos, būtent iš pasibaisėtino nužudymo senovės žydų sostapiėje, Jeruzolėje. Vieno iš didžiausių pasaulio žmonių, būtent Kristaus. Jau Kristaus gyvenime ir evangelijoje yra Magdalietai atvaizdinti, kaip bu-

vusi pirmiausia didelė „palaiduoto savos galybės supratimo, nei tos refinuotos pastovos nesimatė. Geriausiai nudavė tada, kada reikėjo išlikti desperacijos rolę, kada jau buvo prisirišusi prie Mokytojaus Kristaus ir kada išgirdo jį prikaltą ant kryžiaus.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

to savo galybės supratimo, nei tos refinuotos pastovos nesimatė. Geriausiai nudavė tada, kada reikėjo išlikti desperacijos rolę, kada jau buvo prisirišusi prie Mokytojaus Kristaus ir kada išgirdo jį prikaltą ant kryžiaus.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

Šiaip kiti aktoriai lošė vidutiniskai; kai kurie net neblogai. Žinoma, tytų žydiškų negalėjo ku jau buvo žydų valdonais. Šita vieta dramoje ir yra akyviausi. Paskiaus nustebina žiūrovų neišpasakyti gilus mergelės Marijos intikėjimais į Jėzų.

žmonių, kuriuos būtina reikiama valdyti? Antgalo jie sako, kad patriotizmas yra bjauriausias dalykas draugijoje; kad jį reikia išnaukinti iš pat pamatų. Klystate! Ne patriotizmas yra kaltas; jeigu jo vardan kapitalisai, carai bei karaliai išnaudoja liaudį, bet yra didžiausias kaltininkas tie, kurie pavartoja patriotizmą blogiems tikslams. Patriotizmo nekados neišgriausite, nes tai negalimas dalykas. Tyrasis patriotizmas, t. y. mylėti savo tėvus, brolius, sesutes, — buvo per amžius ir bus. Žmonės gyvena gentėse ir jau tada pas juos egzistavo patriotizmas; vėliaus jie gyveno fratrijose, padermėse, ant galo suėjo į nacijas (tautas), o patriotizmas gyvavo ir gyvuoja.

Galų-gale reikia pasakyti, kad tie vyrukai, mūsų „anarchistai“, kiek aš juos žinau, nepažįsta nei patriotizmo, nei socializmo, nei anarchizmo. Aš jums iš širdies veliū suos vaistus: pirma patį gerai pasikritikuokite ir pasimokinkite, o paskui kritikuokite ir mokinkite kitus.

K. Pušynas.

PHILADELPHIA, PA.

Kaip jau buvo laikraščiuose rašyta, vietinė TMD. 74 kuopa buvo sumanysius sutverti blaivų apšvietos klubą. Apie 30 narių suėję sutvėrė ir praminė „Jaunimo Apšvietos Klubas“. Pirma susirinkime, pasidėkavojant J. Griniui ir jo kalbai, visi pritarė ir sutvėrė; bet ant tolesnių susirinkimų neatsilankė Grinius ir kiti prakilnesni žmonės; o „prasčiokai“ susirinkę per du sykū, nerūdamai vadovų, yt bitės be bitinilio išsikirstė į salis, o katrie buvo įmokėję piningus, vėl atsitemė.

Philadelphijos visi apšvietūnai dabar yra susispietę aplinkui Philadelphijos Medikališką kliniką, į kurią pribuvo tūli lietuviai iš New Yorko po subankrutijū garsiojo Collinso. Čia iš tamsūnėlių daro gerą pelną. Pagaliaus kuningas Šv. Kazimiero parapijoj, šiaip tai draudžia apgarsinimus prie bažnyčios dalinti po arešto bausmę; bet Philadelphijos Medikališką kliniką beveik kas nedėdienis yra dalinami apgarsinimai ir jo išleista knygutė. Kiek laiko atgal kažin-kas čionai išleido šmeižimus ant Medikališko kliniko. Spėjama, kad tą padarė daktaras Stankus, ir tuose šmeižimuose buvo įvardyta vedėjai to kliniko. Pertai mūsų apšvietūnai gėdisi ir akių prieš žmones parodyti.

Sundaktarių Priešas.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Kaip visur kas metas didesniuose miestuose būna mokoma vakarais (rudens ir žimos laiku) angliskos kalbos, aritmetikos, historijos, etc., taip yra daroma ir pas mus. Ir lietuvių, nors neperdidelis skaičius, bet lankosi. Siemet gi čion užsiėmė mokyti dar ir kitoj vietoj — panelė Zigmanciūtė iš Bristol'o. Mokinai ji bažnytinėje svetainėje. Andai mačiau jau turi apie 13 studentų; vyrų daugiau, negu merginų. Žinoma, susirinkę visi žaliukai, ir kaipo tokiems tai ir tinka labjaušiai toki mokykla, kur nesuprantamas vietas lietuviškai perspaskoja. Todėl linkėtina, kad juodangiausia lietuvių lanqkytų. Męs gi pasitikime, kad panelei Zigmanciūtei, netruks energijos padirbėti taip prakilnų darbą.

Mūsų draugystėjų namai jau

tuojaus bus užbaigti statyti, ir jau ruošiamasi prie atidarymo. Nėra nei kalbos, kad turėsime gražų pokylį.

LAWRENCE, MASS.

Bene spalnio 20. buvo čia surengtos LSS. 46 kuopos prakalbos. Kalbėjo Antonovas iš Bostono. Bet Lawrence'o žmonės taip apsvilė nuo prakalbų, kad daugelis sako: „Vistiek ar mums kalba, ar paurisū būnan barbina“.

Spalnio 13. keli jauni vaikinai ir panelės susirinko ant pietų pas J. S. Žaidė lietuviškū žaidimus: žiedą dalino, rašinėjos duodami užklausimus vieni kitiems. Labai juokingi žaidimai. Pasibovinę susitarė sumesti kelis dolerius. Dėjo visi po pusę dolerio, J. S. — \$1. Išviso pasidarė \$6.50. Aukus paskyrė poetui Jovarui.

Lawrence'o jauni vaikinai jau pratinasi prie dailės, ne taip kaip keli metai daužėsi galvas buteliiais.

PATERSON, N. J.

Spalio 19. subatos vakare 92 Lafayette svetainėje atsibuvo iš eilės antras lietuvių vakarėlis, kur p. A.T. Račiūnas iš Brooklyno kinematografistas ir J. M. Daničius parengė tą vakarėlį, perstatydami lietuvių tipus judančiais paveiksiais: Klumpakoji, Noriu Miego, Suktinį, Aguonėlė, ir kitus žaislus, kurių iksiolei čia niekas dar nebuvo matęs, ir labai gražiai atrodė, rodos kad gyvi žmonės šoka. Pirmoji vakarėlio dalis buvo istoriškai Lietuvos paveiklai, žemlapjai, pylių griuvėsiai, upės, miestai, bažnyčios, didieji Lietuvos mokslo vyrai, kuringaikščiai, kuningai, poetai, profesoriai ir kiti įžymesni mūsų tautos veikėjai. Taipgi buvo parodyta Amerikos lietuvių veikėjų ir mokslo vyrų paveiksiai.

Dainavo iliustruotas daineles p-lė Mileriūtė iš Brooklyno ir p. Strumskis skambino ant piano: „Už giružės teka upė“, „Lietuva, tėvynė mūsų“. Kitų dainelių ir deklamacijų nepamenu vardų.

Po tų persitātymų užgiedojė Lietuvos hymną su visa publika ir su delnų plojimu pasibaigė perstatymas, o prasidėjo šokiai.

Zmonių prisirinko vidutiniškai ir visi atrodė užganėdintais. P-ūi Račiūnui reikia ištarti pagarbos žodį už jo visą surengimą lietuviškū paveikslių.

Patersono žmoneliai, matytsi, nelabai da pratę prie tokių vakarėlių, ir nežino, kaip apsieiti; labjaušiai tėvai savo vaikūčius atsivedę svetainėn nekėik jų nevaldo. Vaikai daro tokį brazdęšį ir lermą po svetainę, kad nekāip negalima kitiems apsiekti. Tėvams reiktų bent kiek labjaušiai žiūrėti į savo vaikus ir mokinti juos dorai apsieiti. **J. K. Mikas.**

HUDSON, N. Y.

Spalnio 15. 7 val. ryte nusiošė vietinis, visų žinomas lietuvis, Jonas Jarmoška. Jonas Jarmoška paėjo iš Kau-no gub., Raseinių pav. Pragyveno Amerikoje 21 metus. Turėjo nuosavj hotelį, vertės \$15.000. Kas jį privertė prie saužūdystės, niekas negali pasakyti. Nepalikė jokio dokumento. Liko pati ir 3 sūnūs. Turėjo Amerikoje brolių, kuris gyvena Readinge, Pa. Palaidotas spalnio 17. ant Hudsono miesto kapinių. Tegul jam būna lengva svetima žemelė!

Ant. K. Bubliauskas.

APSISAUGOKIT!

Vidurvasaryj, š. m., į Hammond, Ind. atsibastęs buvo, kaip vėliau patirta, iš Chicago nekokis kriaučius lietuvis, pasivadinęs save Martinu Rudžiu (gal Rudaitis) ir pragyvenęs čia arti dviejų mėnesių, darbuodamasis tarpais pas kriaučius. Čia būdamas, vietiniams lietuviams reklamavo save kaip gana susipratusiu ir apsitrynusiu žmogumi. Ne vieną iš lietuvių jam intikėjo ir reikalė šiuo bei tuo gelbėjo, daugiausiai piningiška. Gyrėsi mokąs gerai siūti vyriškū ir moteriškū drabužius ir greitu laiku manąs užsidėti savo „lietuviškū kriaučių šapukę“, kad tik vietiniai lietuviai jį remtų. Kad ingijus tarp lietuvių didesnį užsitikėjimą ir lengviau gavus šį-bei-tą išviloti, nekurioms moterims po kokį niekniekį pasiuvio, o tūliems už paskolinimą piningų, kaipo už gerą „loską“ pridėjo pasiūti po gerą drabužį. Pagaliaus, kuomet nuo lengvatikių jau po šiek-tiek prisimedžiojo, išnežinių paspruko bala žino kur, išnešdamas-tokio būdu nevienam pe ketletą dolerių, o tūham lietuviui neužsimokėjęs už burdą arti poros mėnesių. Taigi apie panašū paukštūką pranešū lietuviams Amerikoje, idant nesiduotų prigauti. Jisai vadina save pirmėivir (socialistu) ir giriasi daug pasidarbavęs darbininkū labai, vienok tas viskas—tai gudri jo taktika, kad apmūlytinti lengvatikiams akis ir ingijus jų užsitikėjimą, lengiau pasimeškierioti pastarųjų kišenėse.

Jisai turi nedidelius rusvus ūsus ir po apatine lūpa barzdžiukę (španką). Skrybelę nešioja katilėlį, truputį užsmaukęs ir prisakį. Sakosi paeinas iš Suvalkų gub., Mariampolės pav., Liudviano gminos; giriasi buvęs seminarijoj (tik ne kuningų, bet mokytojų), iš kur turėjęs pasprukti Amerikon dar jaunas, už sudaužymą caro paveikslo. Vieniemis sakosi nevedęs, kitiems gi, kad vedęs, bet pačiā į Prūsus Karaliaučion išleidęs gydytis, delto tai ir piningų vis stokuoja — žodžiu, turi daug įvairių priežasčių ir kiekvienam vis kitaip meluoja. Taigi kiekvienas, kur tik tokį asmenį tarpe savęs užtėmęs, tegul pats apsisaugoja, kaip lygiai savo draugams ir pažįstamiems praneša, kad žinotų kaip pasielgti—tasyk nei patįs nebus prigauti, nei nenuadėliams bus progos vaisytsi tarpe gerų žmonių.

V. A. Serbentas.

19 Spalio, 1912, W. Hammond, Ind.

MUZIKOS BEI DRAMOS DR. JA „VYTURĖLIS“.

(Žinutė iš Brooklyn, N. Y.)

Teatras — tai visuomenės jausmų auklėtojas; teatro scena — tai dailės šventinỹcia. Todėl tad teatro ir turi būti laikomas augščiausiame tobulume, o jo scena vartojama vien tyriausios dailės išreiškimui ir plėtimui. Bet de jai! pas mus teatras ir jo scena pavartojami visi žemiems, o karais net ir šlykštiems siekiams: bankrutijančios draugijos bei kuopos, nieko bendro su deile neturinčios, rengia „teatrus“, kad pasipinin-gauti; pavienės ypatos tveria chorus ir „dramatiškus“ ratelius, kad savo vardą pagarsinti, ar savo „biznį“ paskelbti, o kartais — kad savo priešams lenktynes padaryti. Ant greitųjų surinkti, jokios nuovokos apie sceną ir teatro užduotis neturintieji būreliai

bjaurina tą dailės šventinỹcia-sceną ir iš jausmų auklėjimo vietos-teatro daro balaganą piningų viliojimui.

Taip dalykams vykstant kilo brooklyniečių tarpe mintis sutverti draugiją, kuri rūpintūsi parodyti visuomenei tikrąją teatro užduotį ir skelbti nuo scenos tikruosius dailės žiedus. Su tuom tikslu šiomis dienomis tapo sutverta Brooklyn'e Muzikos bei Dramos Draugija „Vyturėlis“.

„Vyturėlio“ siekiai yra šiokie: a) sukuopti visus vietinius jau atsizymėjusius muzikus, daininikus ir aktorius vienan būrin bendrai visiems lavinties; b) lavinti naujukius turinčius muzikališką ar aktoriską gabumą; c) kuotankiausiai statyti ant scenos vien tik linksmsus, bet pamokinančius veikalus: operetes, vodevilius, farsus ir komedijas su dainomis, orkestra ir šokiais; d) minėtuosius veikalus statyti ant scenos vien tik su pilnai išsilavinusiais ir gabjais veikėjais, gremėzdų bei tinginių neįsileidžiant;

e) visą draugijos pelną panaudoti vien savosios, t. y. lietuviškos muzikos išleidinėjimui ir platinimui, nuperkant nuo kompozitorių, dainos ir šiaip jau muzikališkusius veikalus. Draugijos nariai dirba ne savo pasipelnymui, bet visuomenės labui.

„Vyturėlis“ — draugija bepartiyviska. Kiekviena gabi ypata ten maloniai bus priimta.

Iš brooklyniečiams žinomų muzikų ir dainininkų prisirašė prie „Vyturėlio“ šios ypatos (alfabetiškai): Brazys, Bukšnaitis, Ereminas, Kancieritūtė, Kvederas, Kriauciūnas, Rimkus, Strumskis ir daugelis kitų viešai atsizymėjusių veikėjų.

Atmindamas liaudies dainele—

Vyturiukas ore augštai lakiojo, Pamatęs artoji linksmai giedojo,

Brooklyno „Vyturėlis“ visomis pajėgomis stengsis lakioti augštose idealuose ir linksminti darbininkų širdis linksmais scenos veikalais. **Knyburys.**

MOTERIŲ IR MERGINŲ ATIDŽIAI.

Pensylvanijos įstatymai 1911. m. reikalauja, kad akušerės būtų registruotos. O užsiregistruoti gali tik ingijusios tūla mokslą iš anatomijos ir fiziologijos moteriško kūno, lygiai kaip ir žinias apie nštumą, kūdikųjų auginimą, bei ligas, kokios užpuola ant moterių nštumo ir palago laike.

Tad-gi, kad moteris tas žinias ir reikalingą mokslą bei praktiką ingyti galėtų, tris daktarai — J. Šliupas, J. Kulezycki ir P. Carlucci — susitarė įsteigti Serantono mieste Internacionale Akušerių Kolegiją. Mokslas prasidės aplink 15 d. lapkričio mėn. šimet, ir trauksis per 4 mėnesius. Už mokslą reikės užmokekti \$100.

Norinčios mokintiesi moters ar merginos, turi 1) nebūti jaunesnės kaip 20 metų, 2) turi mokėti skaityti ir rašyti bent primigtoje kalboje, ir 3) turi turėti palūdi-jimą nuo ištikimų žmonių apie nepeiktiną pasielgimą.

Priimamos bus moters iš visur. Pasibaigus mokslui ir egzamenų išlaikius, tokios moters gaus diplo-mą, kad jos turi tiesą užsiimti akušerija. Atsišaukti gali pas bi-ko-katra iš minėtųjų daktarų delei reikalingų informacijų.

MŪSŲ DIRVONAL

Statymas ir griovimas.

Tur būti niekur nerasime taip nelaimingos tautos, kaip lietuvių, ypatingai lietuvių Amerikoje. Mūsų nelaimė apsireiškia tame, kad męs nieko dar nesubudavojom tokio, ko nebūtume bandę griauti.

Kada ką pradėdame statyti, tai tasai statymo darbas tankiausia eina želvės žingsniais. Bet kada užninka mus noras griauti, — tai saugokis: nepasipainiok po ranka!

Męs, jaunesnieji, atkeliavę Amerikon, radome spamatą dideliam mūsų išvystės budinkui, kuriam vardas — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Pamatas buvo, taip bent atrodė, tvirtas. Medžiagos statymui — apstis. Tik dirbė, bile nori. Dirbta, kaip išmanytā ir kiek galėta. Budinkas pakilo augštai ir jame daugelis rado sau pastogę ir vaišingā, tikrai lietuviškā, prieglaudā.

Subruzdus žmonėms Lietuvoje ir to subruzdimo aidui pasiekus Amerikos lietuvius, pasirodė reikalinga esant teigti politiška iš-eivijų organizacijā. Pamatas už-tiesta, medžiagos rasta apstis ir atsirado Lietuvių Socialistų Są-junga.

Neklysimė, vadindami tas organiza-cijas pažangiausiomis mūsų tarpe. Jos augo. Susivienijimo nariai, bent gi jų dauguma, virto sąjungiečiais. Darbas šiaip-taip ējo iki tais metais, kada mūsų tūly nekviestų „vadovų“ užsima-nyta statomuosius budinkus griauti.

Kad griauti, — tai jau griauti. Taip, kad akmuo ant akmens nepasiliktų! Bet delko, už ką? Jie nežino, nes jie — betaučiai, be-pricipjai žmonės.

Ir ką-gi sakysit, juk griovimo darbas atliekama be jokio prakilnesnio tikslo, delto kad tai patik-ro, ir tas darbas vadinama kriti-ka. Pasizūrekit į „Laisvę“, kurioje p. L. Pruseika (II Dūmos at-stovas, kaip tūly socialistų garsi-nama) kalba apie SLA ir Bago-čių. Anot jo Bagočių, kaipo so-cialistui, turj užtekti to, kad, ačiu socialistų kritikai (?) SLA. nyko. Na, o dabar SLA. nebenyksta, jis auga, o „kritika“ („Keleivinė“, „Laisvinė“ ir „Kovinė“) nieko nebegelbsti. Tad kas belieka? Lie-ka darbas šnipų: Bagočių (anis metais jis intarta pinkertonu ir iš-to neišsisteisino: jis sakėsi būk pin-kertonai jį šelpę piningiška, kuomet jis pats ējės mokslus, nors, kaip dabar žinome, jį šelpę ne-pinkertonai, o presbiterijonų kun-ingas) ir dabar su jais veikia susizinojo ir pranešė valdžiai, jog SLA., dar nelegalizuotas Massa-chusetts valstijoje, priima toje valstijoje narius.

Tai darbas „socialisto“, gar-saus kalbėtojo, garsaus „litera-to“. Jo darbā pripažino teisingu net 34 jo draugai So. Bostone! Tiktai 19 tesingų buvo, kurie šni-po darbā priderančiai apvertino.

Kas tokius darbus atlieka?

Męs nesena pergyvenom didelį triukšmā delei kun. Olševskio, arba Ališausko, kaip jis praminta. Didelis buvo triukšmas. Jis, kaip pamenamė, intarta šnipu. Kad prirodžius, jogei jis ištikry-čių šnipas, gabjauseji „mūsų so-cialistai“ patįs šnipais virto: le-katra iš minėtųjų daktarų delei reikalingų informacijų.

raščiuose. Net prie kuriozų pri-ėjo: klastavo dokumentus! Atsi-minkite Kutrą, atsiminkite Zabo-rowskį!...

Tie žmonės už ideą galvas dėjo: kad savo tvirtinimus prirodyti, nesidrovėjo ir bjauriausias iran-kius panaudoti. Minia jiems in-tikėjo. Minia paprastai reks-niams gan ilgai tūki iki koks lai-mingas minios draugas nenuplė-šia jiems nuo veido kaukę. Ta-čiaus šaltos kritikos ir tikro beša-liškumo akyse jie savo neat-sieikė. Nors sufabrikavo Kutrus ir Zaborovskius, nors tūlas socialis-tas, O. Birmantaitė (slapyvardis, bas jau žinomas) vargais-negalais pagindė purvinā pamfletā, kurio išleidimui panaudota darbininkų švietimui dedami skatikai, — neišaiškinta, kad kun. Olšauskis yra šnipas.

O-gi jų tarpe esama žmonių, ku-riems ir toks vardas dar per ger-as. Štai pavyzdžiai — tiktai ke-letas iš čielos daugybės.

Sąjungos buvęsis sekretorius, nors vienoje komitetų konferen-cijoje buvo gan aiškiai ir negra-žiai intartas ir nuo intarimo iki šiai dienai dar nenusimazgojo, tol veržėsi į sąjungos širdį, kol neat-sieikė to, ko geidė. Pabuvo metus prie sąjungos archivo, net pas sa-ve į namus buvo jį nusigabėnęs, ir dabar jau pasitraukė nuo „urė-čių“ ir kandidatūrų nebeprima. Archive yra daug tokių dalykų, kurie gali rūpėti maskoliams... Pirmas tas „draugas“ buvo labai darbštus žmogus, o dabar dūb-tumas — šalin! Laukime pasek-mių. Gal jos bus, o gal ir yra, tik męs nežinome ir nežinolim tikrosios priežasties...

Eikim toliau. 1909 metais kal-bėta (žinoma, pas tais) apie be-protiškā dalykā: planuota eks-propriacija! Ne Rusijoje ir ne Lietuvoje. Ne, čia, Amerikoje! Jau buvo neva ir susiorganizavę, tik braunęjū laukę!...

Ar daugelis apie tai manė — nežinia. Bet kalbėjo apie tai vienas iš „darb-ėjųjų vadovų“. O paskui jis patis „Kovoje“ reikalavo, kad naujai įstojanti į Sąjungā nariai pasisa-kytų, ar užsirašytų, kad nieko bendra neturį ir nemanā turėti su ekspropriacija. Jo paties sykį prisaritarta, kad kas dalyvavo Ru-joje ekspropriacijoje, turi viešai prasišalinti iš Sąjungos!... Na, ką tai reikiška!... Ar-gi tokius dalykus gali toleruoti sąjunga? Tur-būt gali, jei toleruoja, ir tai, tur būti, jos „principams“ nesipriešina!

Tai buvo stambūs dalykai. Smulkesnių yra aišbės. Žinoma, negalū minėti vardus tų žmonių, kurių darbai nėra dar į aikštę iš-ėję. Nenorečiau juos išduoti, nors nē kiek neprasikalsčiau prieš prin-cipus: mano kuopos nariai vien-balsiai mane išteisintų. Iš smul-kesniųjų paminėsiu porā.

Antai B. mieste yra labai ga-bus, labai darbštus ir labai ger-btinas „draugas socialistas“. Jis kiek anksčiau su revolveriu už-puolė Pensylvanijos valstijoj ant vienos moteriškės (tekėjusios), kad ji jsm atsiduotų... Moteris buvo dora, jo norams užganas ne-padarėta, tik pasišaukta policijos. Vyrukui pasisekė ištrukti ir da-bar baugu anoje vastijoje ir pa-sirodyti. Toks yra laikomas geru draugu, mat, bile dirba parti-jai ir bile ją užtaria!...

Kas skaito laikraščius, tas pa-mena, kad tūlas socialistas Rama-nauskas, turėdamas piktumą ant kito socialisto Banišausko, išvertė į anglių kalbā šio pastarojo kores-ppondenciją apie Pottsvilles prie-glaudes namus, tilpusią kadaisia „Lietuvoje“ ir pasiuntę prieglan-dos direkcijai. Mat, tikėtasi, kad

KAZYS PUIDA.

Kerštas

Spjovė pro dantis per stalą smūklės vidurinė ir surauktas antakiai, iš-po kurių žibėjo širmos piktos akys, dairėsi po smūklę.

— Žiūrėk, — tarė aiškintojas į savo klausytoją, — tas mėgina ant dviejų atsistoti...

Prieš valandėlę Mikas buvo visiškai ramus. Tarytum jo krūtineje kasdieninio gyvenimo ežys susiritė, suguldė spyglius ir kieta-kietai užmigo. Nieko ten nėra — niekas nesijudina — niekas tos kvailos ramybės nedrumzdžia. Galvoje, lyg po didelės vasaros audros, visi pajautimai numirė. Pirma, būdavo, ten — galvoje, vis-gi by-kas krutėdavo, dabar, lyg prieš didelį lietų visi proto sliekai sulindo į smegenis ir kaž-ko laukia...

Tačiau audra artinos. Iš jausmų nuomario gėlmės pradėjo veržties kaž-kokios vilnys. Iš pradžių pamažu, neužiaupjamai, nesuprantamai kaž-kas kuteno nervus.

Ir juo tolyn, juo tos vilnys smrkiau ėmė veikti...

Stebėtina nesuprantamas jausmas ėmė visu jo kūnu slankioti, tarytum ūkanotos dienos gaidos ūžia jo krūtineje; bet taip tyliai-jaukiai; kad jų visiškai negirdėti. Kartais rodėsi, kad kaž-kokia gundytoja pelytė bėgioja po jo kūną, lyg kad ans ežys pasijudinti norėtų. Bet visi tie pajautimai tokie neaiškūs, tokie neužjauciami, kad jų rimtai suprasti ir suvaikyti negalima...

Ir juo ilgiau sėdi Mikas smūklėje, juo labiau raukiasi jo antakiai, akyse žiebiasi kaž-kokio jausmo žiburys. Kartais taip smarkiai ir ankštai susitraukia, kad net oda išsitempia ant smilkinių ir plaukai stojasi piestu. Akyse tuo akimirksniu žybera kibirkštis. Bet ta kibirkštis nelekia laukan, iš akių — ne! Ji skyrsta Miko krūtineje, jo būtybės slėpinin. Pakelini užgauna jo ambicijos stygas, ir aštri, garsiu akordu pasipila po visą kūną, visomis gislonis kraujo vilnys nesioja tą kibirkštį po slapčiausius jo kūno užkampelius. Ir akis tuomet užgęsta, tarsi pailsusios, antakiai ramiai sugula senan migin ir veido bruožai susilieja vienan klausymos migin.

— Kas tai gali būti? — Senai tas buvo, senai. Mikas turėjo tuomet tiktai dešimtį metų. Dailiai viską atmena: motina atvedė jį pas Lukošūną ir atsisveikindama tarė:

— Lupk, kūmai, tą latrą, kad jam net šonkauliai braškėtų... Ką čia besivalkios gatvėmis, tegul duonos užsidirbti mokos... Nieko, kūmai, nedovanok! O jeigu neklausytų, pašauk mane, aš jam parodysiu, kas tai geredarinių žmonių neklausyti...

Kaip dvasmenio peilio indurimas atsirėmė tie žodžiai mažo Mikučio krūtineje... Kaip jis verkė panorėjo ir kaip drauge su tuo kaž-kas jo krūtineje nutruko ir krito, bet taip ilgai, taip pamažu tas kaž-kas krito ir jautė vaikas, kad jo krūtineje kaž-kas numirė...

Numirė... ir jau nebeprisikels iš mirusių... Amžinos mirties skraiste apdengė jo krūtinelės lavoną...

Ir trečią vakarą meistras sumušė Mikutį storu diržu „pačingočiumi“...

Dantis sukandęs tylėjo vaikas. Nė viena ašara nesuvilgė vaiko blakstienų. Tik jo krūtinelės kapuose pasijudino ans lavonas ir tyliai, griaudžiai pravirko kruvinomis ašaromis del vaikelio skausmo-sopolio...

Ir nuo to laiko mušė meistras Mikutį, nesiklausdamas — ar reikėjo, ar ne — ar buvo kaltas jis, ar ne. Tylėjo Mikutis ištisus devynerius metus. Devynerius metus nė viena ašara nenuriedėjo jo skruostais. Devynerius metus jo krūtinelė kasdien ką nors laidėjo amžinystės valstijon, nebūties viešpatijon...

Bet šiandien, išpat ryto kaž-kas jo krūtineje sujudo, kaž-koksai balsas užtraukė *Das Lied vom Leben und Tode* — ir Miko būtybė visomis jėgomis pritarė tai dainai...

Ilgai-ilgai skambėjo tos dainos gaidos, kol galų-gale tolimas atbalsio aidas nesužadino jo krūtinelės kapų. Tuomet tai vėrėsi kapai ir iš jų kilo praecities lavonai nuo gyvenybės teisių neatsisakę... Atsikėlė Žmogaus Didumo ir Ambicijos jausmas, pabudo

Žmoniškumo Teisė ir slinko visi prie širdies... Aštrių peiliu atsirėmė širdin ir liepė kelties Jausmui-Teisei iš numirusių. Krūtines padugnėse pasijudino, turbūt, ans ežys ir taip ėmė badyti, kaitinti, šildyti — tarytum milžinas didžio džiaugsmo ašaromis pravirko. Ir vienu akimirksniu švilptė-skryste pralėkė pro jo akis praėjusių devynių metų paveikslai. Slykštūs, kruvini, purvini pragyventi gyvo gyvenimo žiedai...

Ir kuomet jo sąmonė pajusdavo tuos reginius besiarbant, akyse sužibėdavo žaibai, bet, nežinia kodėl, tie žaibai greitai užgesdavo. Ir rodėsi, kad jėgos trūko tiems žaibams palaikyti. Kas žino, gal jis nesąmoningai jautė, kad tokio žaibo galybės permaža praecities paveikslams sudeginti, kad čia reikia milžiniškos, amžinai liepsnojančios ugnies. Tokio žaibo galybės permaža naujoje ugnvietėje naujam žiburiui sukurti.

3.

Miesto gatvės pusiau tuščios. Tik tai retkarčiais praeis pasivėlinęs žmogus, jo žingsnių atbalsys sunkiai atsiliepa, sutingusiu godumu laičio paniūrusių namų sienas. Gyvybės ir judėjimo nustojusiose gatvės slankiojo pailse, visu aplėisti šviesos šešėliai ir tyliai, karčiai, lyg biauředamiesi ir gailėdamiesi, šaipos iš netvirtakojų praeivių...

Baisią, slogią nakties tylą kartais sudrums išsiveržęs iš smūklės apsvaigusio bespalvis šauksmas. Ir rodos, kad sąmonės netekęs, žmogus supranta, atjaučia visą tos slogios tylos baisybę. Jo šauksmas, yt žadina naktį, lyg šaukias šviesos, — tarytum atšipė ir nenormalinčn vagon varu įstumti jausmai savo būtybės gėlmėse suprantą visą girtu žmogaus bjaurumą, nusizeminimą, paties savęs niekšišumą.

O naktis tyli ir juodas jos veidas lieja pasibjaurėjimo-pasigailėjimo ašaras...

Mikas eina plačiai svyrudamas. Kartais atsiremia sienon, kartais pasijunta gatvės viduryje, tarytum pats savęs jieško ar gūžinėja su nakties šešėliais. Jis netyli, kaž-ką murma, lyg ką baudžia, peikia ar mušti rengias. Ir negera jam, is sunku pasidarė. Kasdieninio gyvenimo slibinas vartos krūtineje ir bado, erzina, tarytum išvykdintos nuodėmės šmėkla erzintų savimi sąžinę — ir taip bjauru, taip slykštu daros ant širdies...

Išėjo didelin pleciun — sustojo — apsidairė. Ir staiga iš-uz kertės pasirodė mergaitė. Mikas nusišypsojo. Ir žmonijos žaizda atsivėrė girtam Mikui, — inkišo rankas jo pažastin ir virpančių nedrašiu balsu atsiliepė:

— Eik su mačim!

Tylus, silpnutis nakties vėjalis pagavo tuos žodžius... pagavo ir paraudė iš didžio skausmo ir neapribotos gėdos-sopolio suvirpėjo. Pasipurtė ir minties greittumu spruko į miesto gatves, lėkė prie namų sienų ir šaukė palangėmis grąsinančiais šmėklos-pavojaus balsais...

Miko galvoje žyberėjo, yt audringa vasaros naktį tolimo žaibo atspindis, mintis:

— Ugi mano Marytė!!

Jo galvoje kilančios mintis neteko vietos. Širdin, drauge su degtine, išliejo kaž-koks keistas, niekuomet aiškiai nesuprastas, jausmas. Ir slankiojo tas jausmas jo krūtineje ir gundė kaž-ką padaryti. Bet tas kaž-kas turėjo būti kas-nors nepaprast, nekasdieninio — tas jausmas, nuo anų minėtinų motinos žodžių, išgyvendino jo krūtineje ir-augo, stiprėjo, rinko jėgas per dešimtį metų. Šiandien jis sibreudo ir pasisakė savo būtybės teisių pajieškoti norįs...

Pastūmė mergaitę į šalį, pasuko gatvėn po dešinės ir nuėjo savo Marytės aplankyti...

4.

— Kelkis nedrybsojus! — sušuko, vos per slenkstį peržengęs, į liesą juodomis akimis mergaitę.

Ir tas bjaurus šauksmas atsimsušė į bėdinos siuvėjos kambarėlio sienas, išsitiesė ant grindų, susirietė vienan kamuolin ir lyg savaitoje del neteisingo ir bereikalingo mergaitės užgavimo.

— Ko gi tu mane bari? — užklausė virpęs, yt netyčiomis užgautos sidabro stygos, aidas-balsas. Ir tiek jausmo, tiek gailėsio, tokia gyvenimo sunkybės našta prasimušė pro to balselio stygas, kad net pats Mikas stabtelėjo ir nutilo.

(T. b.)

J. WEYSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

VII.

RYSULJAI.

Naujų metų medžioklėms pas kuningaikišius S. besibaigiant buvo šilta, saulėta ir tokia džiugi diena, kad parkas bei didelis gojus jau pavasarį sapnavo. Parkas buvo išmargintas žyro nupiltais takais tarp prigimtų bei užveistų medžių, vietomis turėjo tankaus miško išvaizdą, kitoje vėl atstojo turtingus pelčius bei perspektiava iškišniems rūmams, officinoms ir kitoms gyvenamoms trioboms, besišypsančioms pro belapes medžių šakas.

Atlyda tęsėsi porą dienų, tiktai duobėse bei žemesnėse parko vietose dar matyti buvo sniego plėmės, lyg marmuro gabalai, iš-po žemės bekysą. Plytomis nuberti takai sausi buvo kai grindis; tankūs margaspalviai žolynai, nukirpti prie takų, rėdė parką linkma žalsvo, o kai-kurie ažuolai, užsilikusiais kruvinais bei auksiniais lapais, gaudė skaidrius saulės spindulius. Tiek daug gaisvos buvo ore, kad paukščiai čerskėjo pasavario giesmes, o šėn-bė-ten atkuto neatsargieji mašalai, užėsiu garbindami gyvybės malonumą ligi mariojo vākaro.

Po pusryčių ton gamtos salėn išėjo iš rūmų skaitlinga draugija, vyrai bei moters, visi atsilisję, snėkūs, lengvai apsitaisę. Po miško vargų, kelionų, priverstino tylėjimo, nūdien bažantų medžioklė parke išrodė draugijiniu pasilinksminimu, sporto juoku.

Tačiau virė medėjuose miškinės pajautos, ypač tuose, kurie būtinau norėjo „prašaudyti“ visus, pasigirti daugiausia nušovę. Tris jauni broliai Hrebnickiai: Konstantinas, Vytautas ir Aloizas (Kocio, Vicio ir Luš) norėjo „karaliauti“ visame kame, ko-tik ėmė. Užleisdavo karūną tiktai vienas ant ram, by tik neiseitų iš Hrebnickių giminės. Veikdavo visuomet kartu ir sutartinai, tačiau kiekvienas jų turėjo skirtingą žymę. Vienas jų buvo gražiausias (Kocio), antras juokdarys, mokėjo daug juokingų monologų ir puikiai pamegdžiodavo žvėrių balsus (Vicio); trečias buvo neblogesnis už japonus gymnastas (Luš). Bet kuris jų geriau šaudė ar kuris labiau moteriškoms tiko — to negalima buvo nuspręsti: visi trys veikė neziopodami.

Šie nepaprastieji broliai Hrebnickių talentai neingavo visuotino pritarimo. Vienam ar kitam malonu būtų jie ne kasdien matyti, net kartais neužkviesti. Bet tai buvo labai sunku; kur tik plačiau sumanyta būdavo pasukti, pažaisti, o ypač pamedžioti, Hrebnickiai atsirasdavo kaž-koku stebūklū. Galutinai niekur pasilinksminimo nesugadindavo, atžagariai, dar-gi prisidėdavo savo sumanymais, ne-pykėdavo už kritiką: galima buvo žaisti su jais ar jais pačiais, kam kaip tikdavo. Beto buvo jie augstos kilmės, kuningaikiščių S. giminės ir nieks nesi-stebėjo, kad toje medžioklėje dalyvavo.

Kol medžiota miške, kur žvėris buvo stambus bei retas, Hrebnickiai, ankstose medžioklės įstatų ribose laikomi, negalėjo parodyti savo talentų, neturėjo nė laimės. Vytautui pripažino po ilgų ginčų šautą drauge su Liebe šerną, tiktai del nepermal-dajamos „pirmosios kulkos“ teisės. Hrebnickis persovė šernui pasturgalį ir būtų šernas po šiai die-nai bevaikščiojęs po miškus, kad Liebe nebūtų jo krūtinelėn pataikinęs. Tad Vytauto laimikis neper-garbingas buvo; Liebe pyko. Ant Konstantino bei Alaizo šernai neisejo, abu nušovė nedaug ir papras-tos žvėrienos. Aloizas pasakojio, būk šernų medžiok-lėse šaudęs išskirtinai kulkomis, tad ir siuvo jomis kelis kartus žemę bei dangų, bet nedideliu pasiseki-mu. Viena jarubė būk taip susproguos ore nuo trūkstančios kulkos, kad medėjas tegalėjęs parody-ti draugams tik vieną plunksną? — Ant jo už-muštojo ožio prirodyta, kad ant priešakinės mentės buvo peilio žaizda, kraujo-gi lašai ant kūno nuo šratų — Vienu žodžiu Hrebnickiai jokiū Herku-lesniu žygiu nepatvirtino savo garsios medėjų re-putacijos. Juo rūpestingiau rengės nūdien ant ba-žantų, kurių keli šimtai turėjo žūti; nesimeilino dar-gi prie ponių.

Buvo pora pastebėtinų ponių, išėjusion parkan draugijon, pasirengusių dalyvauti su vyrais gin-klutame pasilinksminime. Janna kuningaikištienė Jurgienė atsistojo net vyrų eilėje su šautuvu ran-koje. Nė pirmiena tai lenkų tradicijoje. Kadangi dabartinė medžioklė nebuvo tokia pavojinga, kaip anoji Nepolomskių miškuose 1527 metais, kuomet karalienė Bona, bėgdama raita nuo įnirtusios mėš-kos, nustođino lenkų sostą jaunesniojo Žigmunto Augusto broliū — kuningaikištienė savitai dalyva-vo medžioklėje: atsistojo savo vietoje ir niekam ne-klindė. Negalima to pasakyti apie ponių Teresę Čarnkovskienę.

Ta dailioji juodbruvė blavomis akimis visur, kaip tik atsirasdavo draugijoje, tuoj uždėdavo savo grožybų išmėginimo stotį. Ir iš medžioklės mie-liai padarytų romantinį pasivaikščiojimą, su pasi-lisais. Pedantai medėjai vengė jos, žinodami, jog greičiau ją prie nuodėmės prikaltės, negu prie ty-lėjimo miške. Bet sunku buvo vyriškiui jos pasi-siūlymą: „stosiuos prie tamstos“ atmesti. Nūdien, medžiojant parko bažantus, pusiau prijauktus, bu-vo beveik visvien, ar ramiai stovėti, ar sukieties ir kalbėti; bet Hrebnickiai, savo noro „prašaudyti“ ap-inti, parke šalinosi nuo ponios Teresos, nors papras-tai nuolatos paskui ją šėlinėdavo.

Užtat visai nevengė jos Mikolas Rajeckis. Pa-sirūpino, kad jį ton medžioklėn pakviestų, žinoda-mas, kad susitiks čia su ponia Teresa, žinoma bus ir jos vyras, Augustas grafas Čarnkovskis. Tas iš-kilnias salionų bei medžioklės pajavaintas dienas Mikolui dar pakvipo ponia Teresa, nors ir taip jau šios dienos buvo užbaltintos lukuriavimais bei nerimas-čiais išsvajotų atsitikinimų, iš kurių neivienas ne-įvykdavo: Augustas Čarnkovskis buvo šaltas bei nuožvalgas, kaip visuomet. Dailioji poni, neužmirš-dama Rajeckio, turėjo keliolikos vyrų būryje per-daug darbo. Ir besibaigianti savaitė buvo ištisa juosta besišypsančių, erzinančių pusžodžių, trumpų pasikalbėjimų kitiems įstabiai bežiūrint — oancė jausmingoji kronika, kurios regimai tuotarpu už-teko ponios Teresos laimei, bet neužteko jos Miko-lui.

Jautė tačiau nuolatinį svaigulį smegenyse ir visa tai, ką čia pergyveno, dargi miške, buvo tais maloniais smalkiais pridengta. Gal todėl ir ne taip rūpestingai šaudė?

Ponia Teresa atsistojo prie Mikolo pirmojon vie-ton. — Čia buvo platus kelias, gyvatvoriu aptvertas, tarp augšto, nors retoko gojaus, ant kurio ir sustojo medėjai arti vienas antro. — Nieko iš didžiųjų me-džioklių paslapčių bei gudrenybų; visa eilė pasi-ruošusių bei besišypsojančių žmonių rengėsi grei-ton bei juokingon skerdynėn. Vos tik prabilo ty-lūs bei trumpi ragų signalai, jau matyti buvo bee-ną varovai iš dyviklos pasiruošusių dvaro šovėjų bei keliosdešimties berniokų. Ejo visi išlėto, be jokiu klūčių, be susijudinimų, kurių pamažu ėmė apsi-veikšti ir stovinčiuosė ant kelio medėjuose.

— Kiek aš nušausiu ir dar daugiau už kitus?.. — galvojo kiekvienas medėjų.

Laukinių vietų išvaizdinimas, miškinų netikė-tų priepolių, lenktynių su žvėrim gudrybėje — ne-buvo nė už skatiką. Retesniomis vietomis jau ma-tyti buvo mirtin varomos aukos, kaip bailiai, o gal nesuvoktinai, bėgo į visas puses vištų žingsniu: čė-kų gaidžiai metalinės varos kaklais, juodai-mėli-nai-žalsvos, angly — balta rinkė ant kaklo, mon-golai auksuota nugara, o dar-gi pora auksinių ba-žantų, velkančių žeme visą mastą spinadnčios uode-gos. Pilkos vištos slapstėsi, kai paprastai apsitaisę tarnai po margaspalvius gaidžius.

— Jei tokį auksinį nušausi, užsidėsiu jo plunk-sną ant skrybėlės — tarė poni Teresa.

— Kalbėjo į Mikolą vardu kažkokios giminystės atsiremdama; visoje Lenkijoje turėjo daug gim-i-nių, ypač tarpe vikresniojo jaunimo.

Jau perlėkė liniją kelios vištos, tyliai ir lyg susigėdusios; nieks nė šautuvo nepakėlė į užgintą paukštį — Pagaliaus išliko augstyn iš baro vidu-rio vienas gaidys, apsisukėdamas suslopusiu kuda-kavimu.

— Šauk! — sušuko poni Teresa.

Rajeckis nebūtų šovęs to bažantų už šimto žing-snių lekiančio išilgai linijos; bet, magnetinio lie-pimo skatinamas, susigundino ir iššovė.

Bažantas nė nepasiviro, plaukė tolyn išsitiesęs ore, kai didelis žvėjo laivas, kiek artyn linijos skrisdamas. Dar prabilo du be pasekmės šūviū — sužibo ketvirtas — ir bažantas, lyg būtų neregim-na stiklan susidavęs ir į jį užsimušęs, kaklą iškėlė augstyn ir sunkiai nusileido ant žemės.

— Rodos, kad tai mano vyras numušė? — su-šuko poni Teresa — Geriau už tave šaudo; turėk gėdos, Misiuk!

— Arčiaū ju buvo — gynėsi Rajeckis.

— Ir labiau įniršęs ant gaidžių už tave — pridurė nemielasirdingoji žmona.

— Net taip? — susijuokė Mikolas — tai jis ir del bažantų gaidžių pavydus!

— Il en est capable...

Prispirti prie gyvatvorio bažantai ėmė tankiau kilti. Bet ant Rajeckio vienos vištos telėkė.

— Užtat tu turi laimę prie vištų — pridurė po-nia Teresa prie senojo pašnekėsio. — Na, dabar gai-dys! — ir kitas — žiūrėk!

Mikolas šovė, nepataikė ir tik iš antro vamzdžio numušė vieną gaidį; antras nulėkė.

— Kodėl nepasiėmei antro šautuvo? — žiūrėk — Hrebnickiai turi po du, ir Jurgis, ir Augustas.

Rajeckis, šavimi nepatenkintas, kad tik vieną numušė, tarė:

— Aš nemėgiu parko medžioklių. Tai skerdynė vistinčioje!

(T. b.)

Keletas aplinkraščių mokslo ministerio jau praėjusiu mokslamečiu griežtai įsakė įvesti mokyklose gymnastiką-žingistiką, t. y. tą pačią, kuri prieš kelio metų jau buvo vidurinėse mokyklose. Beje, šiuo metu, šale žingistikos, leidžiama ir sakalų gymnastiką; tačiau ši pastaroji tegali tikėtai didelių miestų mokyklose būti, nes tokio sakalų gymnastikos mokytojus užlaikymas nemažai atsieina ir, pavyzdin, pavietų mokyklos mokytojus jau neįstengs užlaikyti. Neišsigalint-gi sakalų gymnastikos mokytojus užlaikyti, — o cirkuliaras pildyti juk reikia! — įvedama kariškioji žingistika, kaip pamatas būsimajam jaunuomenės į kariavimus prirengimui.

Tūli gal mano, kad tai yra rusų politikos akstinas, kitokius tikslus turis, ypač del kitataučių. Žinomasai rusų laikraštis „Novoje Vremia“ buvo rašęs anuo metu: „ištiesų didelis dalykas pradamas Rusijoje. Nuo istorijos pradžios, rodos, bene pirmą kartą surasta tikroji liaudies auklėjimo sistema“.

Tokie tvirtinimai nesutinka nei su istoriškų europos tautų žvilgsniu, nei tolyn pažangesnių šitos galdynės kultūringesnių kraštų. Militarizmas mokykloje yra labai senas ir nusėnes dalykas.

2.

Jau senovės Graikijoje spartiečių jaunuomenė iš pačios mažumės buvo auklėjama rūščioje kariavikoje dvasioje ir mokinama visų kariškųjų reikalų. Pirmuoju spartiečių pedagoginės sistemos pasekėju buvo Aleksandras Makedonietis, kuris priduodavo daug svarbos kariškajam jaunuomenės auklėjimui. Šale jo „veteronų“ žaismo batalijonai tvėrė neįveikiamąjį jo kariuomenės branduolį.

Praėjo ištisi šimtmečiai kol toji jaunuomenės auklėjimo sistema išnaujo atgijo rusų caro Petro I. laikais, kuris surengė 1685 m. iš Preobražensko berniukų pulko savo žaiskareivius. Šioji žaislų kariuomenė ilgainiui atliko didelį darbą numalšindama „strieleų“ maištą. Ir tikta XIX-asis metašimtis išplėtojo kazarmų pedagogiką ir pritaikino ją prie naujausių kariškųjų reikalavimų.

Mėginimus šiuo žvilgsniu surandame kuone visose vakarų Europos šalyse. Taip, pačioje austro-francūziškojo konflikto pradžioje didelį populiariskumą įgijia vakarų Vokietijoje, ypač Wuertemberge taip vadinama „Jugendwehren“. „jaunoji apsauga“. Plikasnapjai kariavimai taip tiko visiems, kad net kitos šalys ėmė pasekti Wuertembergą. Švedijos ir Austrijos moksleivija pradėjo svajoti apie kariškąjį gandrą. Nors šiai ūpas greitai aptilo. Bet dar anksčiau šiai sumanymas — jaunas jėgas kariškiems tikslams išnaudoti — praktiškai buvo įvykintas Prancūzijoje. Tai buvo 1848 metais, kuomet, ką tik gimusiai antrajai respublikai, reikėjo rengties kovon su nerimstančio proletariato reikalavimais. Buvo organizuota taip vadinamoji „mobilinė gvardija“, kurion buvo priimami 15-metiniai berniokai ir ant greitųjų muštruojami. Jie buvo renkami daugiausia iš darbininkų tarpo. Mėginimas kuopuikiaučiau nusisekė. L. Heritier'o veikale: „Francūzų revoliucijos istorija 1848 m.“, randame daug indomams apie tuos antrosios respublikos žaiskareivius. „Kad apgauti tuos laukinius berniokus ir pakelti jų kariškias ūpas, — pasakoja francūzų istorikas, — reakcija pasinaudojo milynąja savo priemone — apšneka“. Vyresnybės agentai „platinio paskalas, kad neramūs gaivalas norjis pasiilusuoti iš nepakeliamo skurdo; bet tai ne darbininkai, esą tikta plėšikiai, kitataučių papirkti“. Kuomet berželio mėn. darbininkų sukilimas buvo numalšytas, visame Paryžiuje pradėjo šaudyti suimtuosius ir nuveiktuosius „Mobilų jaunimas virto užmušinėjimų įrankiu“.

Antrajai imperijai ir francūzų kari su vokiečiais praėjus toje pačioje Prancūzijoje pradėjo atsirasti „bataillons scolaires“ — mokyklų batalionai, kurie būk norėdami tėvynės priešams atkeršyti visiems francūzų visuomenės sluogsniams buvo labai patikę.

Bet visųgeriausia buvo įvykintas jaunuomenės prirengimas prie kariavimavo Šveicarijoje. Vokiškųjų Berno, Bazelio ir Zuericho kantonai (pavietai) pirmieji įvedė savo mokyklose žingistiką. Taip vadinamieji Kadetten-Korps ilgainiui buvo išplatinti po visą respubliką. Jau pradėjusioje mokykloje vaikai, pradėdant nuo 8-tų metų, drauge su gyvenamąja mokosi kariškųjų dalykų ir žingsniuoti sulgyg komandos, vartojamos kariuomenėje. Pradedant nuo 12-tųjų metų visi mokiniai kas sekmdienai mokosi kaip reikiant kariškųjų dalykų (t. v. Kadetten-Unterricht) neišskiriant nė šaudymo cie-liaus (ant 200—300 metrų). Pabaigus 15-ka metų visa Šveicarijos jaunuomenė ligi subręstant turi būtina mokyties kariškųjų dalykų ir persima kariškąja disciplina. Kai-kuriuose kantonuose (Saint-Gallen ir Winterthur) jaunimas mokomas šaudyti iš mažakalibrinių patronų.

(T. b.)

Atėjo šiltas pavasario laikas.

Linksmas vėl žapo ir senas ir vaikas. Visakas širdį glosto ir bučiuoja. Smagiai plovėjas pievose dainuoja; skaidri saulutė šviečia iš augštybės ir spindulėliais kupinais gyvybės augina gamtą, duoda jai žalumą, vaskų, malonų, o gelėms skaištumą. Kur tikta žiūri — viskas žydi, želia, iš miego daigus perykštiniuos kelias, ir ant rugienų pulkus žasų, ančių gano senukė ir kalba ražančių.

Zigmas Gaidamavičius.

KAITRA.

Toki kaitra... Nei menkojo vėjalo. Dangus taip skaisčiai žydras ir blaivus; gamta lyg snaudžia; ant dulkėto kelio nei jokio sutvėrimo; iškilus berželio gludi palei jį tiktai, keleivio užmirštas, vai, jau senai.

Senukas kaimas tyli, yt apmiręs, yt sužavėtas saulės spinduliu.

Ties juo ruimingai ažuolas nusviręs, sapnuose skęsta, prabūčių meilių minėdamas tikros narsos laikus ir žalią pagirį ir jo vaikūs.

Sodnų vynuaitės glaudžia rūpestingai šakas savasias prie kriausių senų ir lapais nešlama, bet tikta gėdulingai verkšlena pakastų jaunų dienų: žiauri kaitra jas pakasė piktai...

Nemėli ji, nemėlyt jos laikai!

Ir visur, visur iškilmingą tylą būčiuoja žemė, sėja spinduliai, ir užmarštis myluoja tamsų šilą, ir snaudžia senas pilkalis ramiai. Kaitra jam primena senus laikus, kada karai dundėjo po miškus...

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

LAISVOS MINTIS.

(Kritikos bruožai.)

XIII.

Scėnos vaideliai. Intelligentas. Meilės parodijos. Iš geros širdies. Vertė J. J. „Vilties“ išleidimas N25. Vilnius. 1912 m. 70 psl. Kaina 20 kap.

Pirma negu kalbėti apie minėtuosius vaidelius, reikia pasakyti keli žodžiai apie „Vilties“ feljetonus. Iš kurių lyg leidiniai susideda.

„Vilties“ redaktorėjai kun. Tumo mustojus, žymiai sumenkėjo jos literatūros skyrius. Naujas literatūros skyrius vedėjas p. Balėikonis noromės ar nenoromės, — kaip ten nebuvo, sunku pasakyti, — išvaikė visus geresniuosis mūsų rašytojus iš „Vilties“ — nėra jau ten Lazdynų Pelėdos, Lastauskienės, Vinco Krėvės, Šeiniiaus, Mikuckio ir net jos anolatinis sandarininkas, Liūdas Gira, ir tas menkai „Vilčiai“ beduoda. Jų vietą užėmė Moravška su „historijinėmis“ didžiai abejotinos vertės ir minimališkos literatinės vertybės rašiniiais-apsakomis.

Beto rašytojų stilistikos niveliavimas atsiliepė ant visų „Vilties“ leidinių. Tegul žingeidaujas skaitytojas ima kad ir Krėvės „Šarūną“ ir by kurią L. Pelėdos apyskaitę ir sulyginą tiedviejų dalykų stylių; tegul pajieško kiekvieno rašytojo kalbos bei išsitarimo ypatybių; tegul paskui tuodu rašytoju sulyginą su Gorėnskio ar Rydelio verstaš dalykėliais jau trečio žmogaus. Pasirodys, jog visi tie žmonės turi vienodą stylių, vienodą išsitarimo būdą, vienodą kalbą — originaluose ir vertimuose — visur matyti nemielaiširdinga, bedrovė kalbininko taisyimo ranka. Ir justi, jog tasai kalbininkas labai silpnai nuvokia stilistikos reikalavimus, dailaus literatinio išsitarimo vasars. Dailiosios raštijos su-pratimo, kriticeizmo, kurs reikštų vienu kartu dailės atjautimą bei kalbos ypatybių kiekvieno rašytojus supratimą bei pažinimą — veltui įieškoti. Šis pastarasis pastebėjimas taikinama daugiausia į paskutiniuosius „Vilties“ leidinius.

Atsimenu, kuomet mokinausi kalbos iš p. J. Jablonskio, tai pastebėjau nepaprastai atidingą jo atsineimą rašytojams išsitarimo būdan. Lekcijų metu taisyta mano pirmuosius rašinius ir kalba bei stylius nenustojė rašytojo ypatybių, bet ingijo taisyklindmė. Tokiu atidingu atsinešimu rašytojo kalbon padriežė J. Jablonskis visų-pirmiausia tai, jog: — nėra dviejų žmonių, kuriuodu vienoda kalba kalbėtų; jog rašytojų kalba bei stiliaus įvairumas tai ir yra mūsų literatinės kalbos turtas, kuris ne niveliuoti, bet saugoti reikia; jog jo atidingai ir meiliai atsinešta jaunutim mūsų raštijon. Šią mano nuomonę geriausia gali patvirtinti „Anšros“ leidi-

niai; visi jie p. Jablonskio taisyti, bet koks jų kalbos įvairumas, gyvumas ir vienas antram nepanašumas!

Sulyg „Vilties“ filologų išsina, jog kalbos gražumas jos taisyklingume, o ne žodžių bei išsitarimų suderinime, žinoma, taisyklingai išnaudotame. Niveliuoti kelių rašytojų kalba ir suvesti ji vieno žmogaus kaprizu prie tūlos tarmės — tai blogas patarnavimas jaunutei mūsų raštijai. Be meilės, bei atsidavimo dirbamam darbui — blogas darbas. O tos tai meilės nematyti „Vilties“ feljetonų vedėjo darbe.

Savų rašytojų netekus, prireikė vis-gi bent kuo feljetonų skyrius užkišti. Mano „Undinės“, „neišdrįsusi“ talpinti — „Vilties“ „išdrįso“ atspausti Gorėnskio „Inteligentas“ ir „Meilės parodija“.

Kodel?

Man ta paslaptis nesuprantama, bet ji „Vilties“ ponų gerai žinoma.

Kaip viename, taip ir antrame Gorėnskio veikaluose keliamas aistros, bei liguistos meilės klausimas. Kaip vienas, taip ir antras veikalai svetimi ir lietuviams nesuprantami, — nėra kas dera „pavieslio francūzams“, tas labai nesveika „panemunio lokiams“.

Rydelio „iš geros širdies“ — naturalis gyvenimo vaizdelis; naivos, jaunutės mergaitės tragedija — kad viskas būtų gerai, kad tik be triukšmo, be pykčių bei nesupratimų. Atsisako Julė nuo savo laimės, nuo jaunųjų dienų linksmybių ir eina sunkion vergijon: — teka už velionės sesers vyro, kad jos penketas vaikų suglobus, prižiūrėjus ir ramumas tėvui bei svainiui suteikus. Labai gražiai parašytas ir gerai tinka scenai.

TOKOLOGIJA.

IV.

Kūdikiu embriologija. Kaip kiekvienas gyvūnas iš mažo organiško kiaušelio pradeda augti ir išsikirba kūno pavidalą, taip ir žmogus vystosi iš visai mažos celės. Embriologija tai yra mokslas apie užsivaisyimą vaisiaus, išsivystymą ir augimą gyvo organizmo. Embriologija yra graikų kalbos žodis: „embio“, reiškia — užsivaisyimas, o „logo“ — mokslas.

Mēs žinome, jogei kūdikio užvaisyimui reikia dviejų lyčių: vyriškos ir moteriškos. Pas vyro lytį randasi mažas kiaušinėlis, o pas moterišką lytį randasi maža būdukė. Kada vyriškos lyties kiaušinėlis inaina į moteriškos lyties taip vadinamą būdukę tada jau ir užsimezga kūdikio diegas bei organizmas.

Kada kūdikis užsimezga, jis tada neturi lyties skirtų organų iki 90 dienų, nuo užsimezgimo dienos. Po 90 dienų kūdikio diegas pradeda vesti naują besivystymo formą, negu vedė iki 90 dienų; iš paprasto gleivių apvaliai plioškčio kiaušinio pradeda virsti lyg varliukės forma; pasirodo galya, rankos, kojos; bet lyties organų da vis nėra ir tik už 180 dienų pradeda ir lyties organai rodytis. Už 200 dienų kūdikis jau būna su tikru žmogaus pavydalu: turi rankas, kojas, galvą; bet da visai gatavų lyties organų neturi ir tik už 250 dienų lyties skirtumo organai pasirodo.

Iš to, ką viršų kalbėjome, aišku darosi, jogei kūdikio organizmo vystymosi turi 3 periodus: 1) apsirėškia gyvybė; 2) vystosi kūno pavidalas; 3) vystosi lyties skirtumas. Abelnas kūdikio amžius moteris ysiuje yra minimum (mažiausias) 275 dienų, o maximum (ilgiausias) laikas būna 306 dienų.

Čia vieta- interpti žiupsnelis statistikos apie gimstančius kūdikius. 1911 metuose Suvienytose Valstijose gimė 2,450,000 kūdikių; iš visų vaikų buvo 1,250,000 vyriškos lyties vaikai; o moteriškos lyties buvo 1,200,000. Tas reiškia, kad ant 50 tūkstančių mažiau gimė mergaičių už vyriškos lyties vaikus. Ir tas gal duoda iš dalies suprasti: kodel vyriškų daugiau gimsta — mat yra teorija, jogei prie užvaisyimo kūdikio lytį dang reiskia stipresnis pobūdis. O juk dauguma vyrų turi stipresnį pobūdį už moteris.

Kokia intekmė daro tėvai ant užvaisyimų kūdikių kaslink lyties skirtumo, tai mokslinčiai dar iki šių dienų pilnai nesužinojo. Kiti mokslinčiai tvirtina, kad motinos maistas turi intekmę ant lyties skirtumo; jeigu moteris vartos tik gerą maistą nešėčia būdama, labiausia iš vaisių, tada ta motina sntvers kūdikį ysiuje su moteries lytim, — nes, kaip chemistai patyrė, kad žaliuymnai ir vaisiai turį daugiau krakmallo, negu kiaulės ar karvės mėsa; delto ir žaliuymnų bei vaisių valgys turį intekmę ant moteriškos lyties kūdikio išsvystymo. Ant-ra — yra pastebėta, kad moteris, kurios pertekliuose gyvena, dangiausiai gimdo mergaites. Trečia — yra patirta, kad vyras paima 6 ar 7 metais jaunesnė už save moterį, tai visada 3 pirmesni vaikai būna

moteriškos lyties. Kada vyras veda moterį už save jaunesnę tik 2 metais, tai vaikai kada gimsta: vie-nas būna vyriškos lyties, o antras moteriškos, tre-čias — vyriškos, ketvirtas — moteriškos, ir taip toliau vis pakarčiai.

Vienok kas istikrųjų turi intekmę ant kūdikio lyties išdirbimo: ar maistas, ar gimdytojų amžius, ar kas kitas, to dar mokslinčiai pilnai neištyrė ir šiandien, tame klausime yra tik vien speliojimai ir nuomonės; praktiškai gi da nėvienas tyrinėtojas nesusekė.

Kūdikis kada užgimsta, jis paprastai turi 6—7, o kitas ir 8 svarus sunkumo. Augštumo būna 17—18, o kiti būna net 19 colų. Jeigu moteris nėsčia būdama vartos gerą ir sveiką maistą, nedirbs sunkiai ir nevartos svaiginčių gėralų, tada, žinoma, pagindys sveiką kūdikį, kuris ir svarumą didėnį turės.

Abelnai sakant, moteris nėsčia būdama turi visai-degtinės ir neragauti. Be to, privalo neįsileisti piktuman, kadangi nėsčios moteries supykimas labai kenkia kūdikio fiziškam besivystymui. Didis moteries supykimas tankiai išvaro kūdikį laukan be laiko; be tikro išsvystymo kūdikis gimęs gali lik-tas gyventi tik 5 valandas, o daugumas miršta da prieš išėjimą laukan, kas ir moteriai sunkius skaudulius suteikia, o neretai ir visį ją priveda prie mirties. Delto kiekviena nėsčia moteris privalo sergėtis, kad nesupyktų.

Kurie kūdikiai gimsta su nesveikom kojom, ar kurie turi ligą prigimtą galvoj, rankose ar kitus ko-kius indomius ženklus, vis tas paeina nuo motinos negero apsičijimo; jei ką nėsčia būdama moteris nežmoniškai išleidžia savo sąžinien ir mintin, tas atsiliepa ir ant kūdikio prigimimo iš blogos pusės. Moteris prieš gimdytą turi saugotis nevien piktumo, bet ir didžių juokų, greito bėgimo ir turi niekad nekelti sunkių daiktų. Dar kas? Moteris nėsčia turi niekad nesistebėti pamačius žmogų nesveiką bei luosą, neturintį kojos ar rankos. Moteris nūsistebėjintas turi labai didelę intekmę ant kūdikio apsigimimo. Vienas buvo atsitikimas Lietuvoje, viename kaime, kur moteris pamatė elgetą, kuris nevaldė vienos kojos; ir ji taip nusistebėjo žiūrėdama į tą nabagą, kad jai to nabago nesveikata perėjo per visą kūną, lyg koksi siurpulus su išgastim, kad ir ji tokio kūdikio nepagimdytų. Už mėnesio laiko, kada atėjo laikas gimdyti, moteris pagimdė kūdikį su nesveika koja, — lygiai buvo, kaip pas aną regėtąjį nabagą. Tas liūdią, kad moteries nusistebėjimas turi blogą intekmę ant kūdikio išsvystymo. Geras moteries nusistebėjimas, kaip va: ant gražaus, protingo, sveiko žmogaus turi gerą intekmę ant kūdikio besivystymo. Mikas Stakėnas.

ŠIE METAI LIETUVOJE.

Lietuvoje šie metai bus paminėtini sunkiu ūkininkams pavasariu ir tókiu-pat rudeniu.

Pavasarij žmonės prisikamavo su gyvuliais delei pašaro stokos; buvo vietos, kur mokėjo už šieno birkavą (400 svarų) 5—8 rub. — tai negirdėtas brangumas!

Kitų gyvuliais išgaišo nuo blogo šerimo... Praėjo sunkusai pavasaris; atšilo, paželė ganyklos ir žmonės lengviau atsiduso. Vėlesnysai pavasaris ir vasara buvo gan geri javams, pievoms ir darbams; užlydavo savo laiku ir būdavo kartais nugiedri; šilumos ir užtektinai. Sienpjūtis buvo, gali sakyti, geriausias; dar kas labai skubėjo, galėjo ir rugius gerai suvalyti; bet kas nesiskubino!.. Kaip pradėjo nuo liepos 18 lyt, tai ir lijo veik kas dien išties mėnesį — daugelio rugius apdaigino, pasilikusį sieną supūdė; negeriau ėjosi ir su vasaroju.

Delei tokių liety, susitramdė krūvon darbai: rugiai vežti, vasarėjus pjauti, potam vasarųjų vežti, pūdytą arti, čia dirvos neįnėnėndamos — daugelio pasiliko pūdymai į lysves nearti (nekartoti)...

Atėjo laikas rugius sėti, — dar pūdymas neartas; dirvas, kur žemiau, visai praskydo... Rugius su laiku įsėjo tik kur po smeltynus ir prie augštų vietų; šiaip arba visai susivėlavo, arba pasiliko visai nesėta.

Teisybė, dar ir dabar (20—IX—3—X) rugius sėjo; bet kas iš to: žemė šalta, grūdšalai, oras šaltas; beveik kaip apie „Visus Šventus“; jau jie vargiai gaus sudygti.

3—X n. s. (spalio), dieną užėjo snigti ir taip užsnigo, kad laukai baltavo... naktį buvo grūdšalai. Tuotaru daugelio bulvės dar nekastos. Rugių laukai nedygę juoduoja...

Tokiū būdu ruduo ūkininkams gan blogas — kitiemiet rugių gerų sunku tikėtis.

Šiaip užderėjimai nieko sau būtų, kad ne tie lietūs. Šieno buvo daug daugiau, negu pernai; javai irgi geresni, jei tik nebūtų apdygę; bulvės su laukais tapgi geri.

Užtektinai buvo ir sodno vaisių. Iš daržovių vietomis gerai užderėjo agurkai. 22/IX—5/X—12. Vargovaiška.

lams. Patsai farmeris Iovanovič padėjo ant stalo \$5,000, viso savo gyvenimo sutaupytą turtą!...

¶ Juodkalniečių kelionė Rusija apmoka. Anadien apie 400 juodkalniečių rezervistų išvažiavo tėvynėn, stoti į karės lauką. „Times'o“ reporteris nuo keivių atsižinojo, kad juos vėža namo rusiškas laivas ir rusų valdžia jiems kelią apmokanti.

¶ Policiją daugina ir algą kelia. Grand Central Palociuje tapo išegzaminuota 1,150 naujų kandidatų į policianus. Be to miestas dabar pakelia algą policinams iki \$1,000, kuriems pirma ant metų mokėdavo po \$800 ir \$900.

Vietinės Žinios

— „Kantata“ ir „Kaminakrėtys“. Ateinančią subatą vakare, Central Brooklyno Choras stato McCaddin salėje Dubois'o katedrą „Septyni žodžiai“ ir po draug „Kaminakrėtys“. Abejuose veikaluose dalyvauja choras ir orkestra. Po perstatymui bus šokiai. Vakaras atsidaro nuo 8:15 vakare. Salės vieta jau visiems žinoma: Berry str. tarpe South 2-ros ir 3-cios, Brooklyne.

— „Iš Meilės“. Lietuvių Klubas jau paėmė McCaddin salę perstatymui gražus veikalėlio „Iš Meilės“, kurį šitas klubas dabar stropiai mokinasi. Loš regis po Naujų Metų, ar ne 5 d. sausio.

— Jieškojo rubų, rado revolvėrį. Ant 334 Metropolitan Ave. Marė Bunionienė bejieskodama anadien šepoję drapanų, nepatėmijo, kad ant lentynos kažin kieno buvo pakistas užloduotas revolveris, kuris pajudintas nupuolė ir iššovė. Kulka perėjo moteriškai per šoną. Nuvežta ją į Eastern District ligonbūti.

— Rooseveltą apspito pakvaišėliai. Pulk. Rooseveltas sugrįžo į savo namus Oyster Bay. Jis eina geryn ir regis, kad kulka bus neužlgo galima išimti. Per Rentgeno spindulius surasta, jog kulka stovi įstrigus aiškioje vietoje tarpe šonkaulių. Taip, kad Rooseveltas gal dar galės šias keles dienas prieš rinkimus važinėti su prakalbotomis. Bent jis taip tiki. Tačiau yra kita bėda — tai pakvaišėliai, kurie šiomis dienomis jau bent keli bandė pas Rooseveltą į namus įsigriauti. Del apsergėjimo Roosevelto ypatos nuo naujų pasikėsimų, tapo parkviestas į Oyster Bay garsus detektivų vadas, Frank Tyree iš West Virginia.

— Italas norėjo užmušti aptiekorių Daunorą. Anadien pora italų pačiame vidurdienyj įsivijo lietavį aptiekorių, p. V. Daunorą, gyvenantį ant 229 Bedford Ave. į jo namus ir pagriebė kedę, norėjo jį aptiekoje užmušti. Ant laimės p. Daunora spėjo už kitų durų užsisukti, tai italas su kedę sudaužė tik duris. Italas yra kaimynas barzdaskutys, kurį p. Daunora prašė, kad savo namuose patalšytų vandens paipas ir neleistų vandens į prisiglaudusią aptiekos sieną. Dabar italas yra areštuotas ir padėtas po kaucija iki bus teismas.

— Elektra pakirto. Dirbtuvėje ant 370 Metropolitan Ave. elektros svičius užklindė ranką Dorai Norbett (Norbutis) ir ant vietos pritrenkė. Rods nuvežus ją į Eastern District ligonbūti atgavinta, vienok kažin ar pagys.

— Tik vieną daktarą Rooseveltas teprišima. Oyster Bay — Rooseveltas būtinai pasiryžo laikyti politišką kalbą spalnio 30. Madison Square Garden. New Yorke. Jo moteris ir draugai stengiasi jį sulaukyti. Taipgi ir daktarai neleidžia, kad kalba nepakenktų sveikatai. Užtai Rooseveltas atstatė visus daktarus, kurie esą tik jį „turbacija“ su savo rodomis. Paliko tik vieną daktarą, kuris Rooseveltą geležinei valiai neprotestuoja.

— „Lenkų revoliucija“ — taip dienraščiui anadien pranešė triukšmingą žinią nuo salos Barren Island (kurį lietuviai vadina „smirdančia sala“). Čia gyvena apie 1,800 lenkų, ir beveik jie vieninteliai yra tos salos gyventojai. Anadien koks ten žydėlis, Jacob Golber iš East New Yorko (tikriausiai nuo 107 Thatford Ave.) atsidangino čia, nes su lenkėmis moterimis padarysias biznį — prisipirksias pigiai vištų. Atėjęs pas tūlą Evonienę rado kitas keturias lenkes bobas ir parodė turis gebulą piningu. Bobos tuojaus jį užpuolė ir atėmė apie \$200. Žydėlis pasiskundė policijai, kuri ir atėjo lenkes areštuoti. Suėmė Evonienę ir Marciną Kostką, kurias ir uždarė „kalėjiman“ esančian tūlos Evansienės stuboj. Dabar lenkės pasikvietė būrį vyrų ir užpuolė ant „kalėjimo“. Iki subėgo visa policija iš Canarsie, „kalėjimą“ lenkai tik ką nesugriovė. Dėl visos tos „lenkų revoliucijos“ areštuota dar viena labai didelė moteris, kokia ten Marė Gošatskienė, kuri laikraščiai pavadinu „milžinka-„amazonka“.

— Norėjo meilę su skustuvu iškovot. Į Gates Ave. magistrato teisma pristatė areštuotą kokią ten Šteponą Žirilių, nuo 210 Floyd str. iš Central Brooklyno, kurį apskundė mergina, kokia ten Lili Fienblatt. Žirilius sekiojės paskui merginą ir vertes kad ji pamylėtų bei už jo tekėtų. Kada ji areštavo, tai rado pas jį didelį skustuva.

— Išsiėmė apšvedimo laisnius — šie lietuviai: Juozas Požius, 251 Floyd str. su Mare Sternoliute nuo 799 Park Ave. Vincas Giudas 1461 Bedford ave. su Raudžiute 1458 Bedford ave. Jonas Eimaitis iš Cjcinatti su Veronika Labasauskiute 85 North 4th str. Juozas Budlauskas 137—23rd str. su Elena Macijanskiute 187—19th str. Stasius Lukauskas 234 Grand str. su B. Vasaikiute 315 Oakland str.

— Pasimirė: Teresa Kardokienė 84 N. 3rd str. gyvenusi Brooklyne per 24 metus. Paliko dukteris: Magrę, p-niā S. Vasiliauskienę ir J. Kazakevičienę.

— Už vaikų „tvirkimą“. Ant 5th ave. Special Sessions teisme parėjo byla Juozo Ragušausko ir Rožės Korneilienės, kuriuos našlaičių draugija skundžia, jogei juodu krūvoj gyvendamu apleidžia ir „tvirkina“ pirmosios Ragušausko pačios vaikus. Jie gyvena ant 132—20th str. Našlaičių draugijos inspektorius Raynor rado paliktus namuose tris vaikučius (vyriausiam 7 metai) be maisto, šilumos ir aprėdalo. Tėvai buvo išėję į darbą. Teismas abu tėvu padėjo po \$100 kapeijos iki teismui.

IŠVAŽIAVO LIETUVON.

Russian American Line ant kvietų rašo, jogei laivas „Birna“ jau

paskutinį kartą apleido New Yorką, spalnio 24. Mums su tuo laivu atsiveikinant, pasitaikė gana didelį skaitlių keliauninkų išleisti — 15 ypatų. Išvažiavo sekančios lietuviai: Juozas Butkus iš New Haven, Conn., žymus veikėjas tarpe lietuvių; Petras Purėnas su motere ir duktere iš Port Washington, L. I. N. Y.; Emilija Griėius su dviem sūnais ir duktere ir Justina Burokienė, abidvi iš Cliffside, N. J.; Juozas Bastis ir Baltrumejus Auglis iš Wilmerding, Pa. Ignati Szeiniuk, Ignati Kogting iš New Yorko; Petras Karužas, Jonas Obelienius, Elzbieta Patriutė iš Crosby, Ill.; J. Ambrozaitis su motere ir dviem vaikais iš Cinsinnati, Ohio. Visus išleidome ir teisingai patarėdavome.

„Vien. Liet.“ Agentura.

„Genovaites“ teatro atbalsis.

Straipsnis tilpęs „V. L.“ N43 yra neteisingas, kadangi korespondentas rašo, jogei neužmokėjo kelionės lėšų t. y. padarytų važiujant repeticijų laiku. Po teisybė taip yra, kurie reikalavo, kad jiems būtų apmokamos kelionės lėšos, tiems ir buvo apmokėta; o kad pasirasęs „aktoriu“ korespondentas nereikalavo, tai ant to ir pasiliko, ir kaltė su virto ant manęs, būk aš „pritariu“ kun. Petkui, kad neužmokėtu. Aš buvau žadėjęs vakarą surengti naujų vargonų naudai; taigi savo žodį išpildžiau, — ir širdingą ačiū! — ištaru Brooklyno ir apylinkės visuomenei, kad atjautė mūsų triušą atsilankydami į mūsų vakarą, ir pertai pasiliko keli skaitikai. O jeigu būtu mėm turėję pridėti iš savo kišenės (t. y. kun. Petkus), beabejo p. korespondentas nebūtų pasiūlęs deficita padengti savo lėšomis. — Jeigu korespondentas „aktorius“ jaučiasi labai nuskriaustas, tai lai atvažiuoja pas kun. Petkų ir jam išlaidas beabejonės sugrąžis.

A. P. Kvederas.

Laiškai | Redakcijai

Garbi Redakcija! Malonėsit paaiškinti: ar yra dabartinė lietuviška vėliava tikrai teisinga: raudona, balta ir žalia? Koks yra skirtumas lietuviškos vėliavos su itališka?

2. Aš labai mylėčiau susirašinėti su lietuvių jaunuomene laiškais. Aš esu patyręs, kad tai yra geras lavinimasi, taipgi geras supažinimas su lietuvių politika. Iš anksto tariu ačiū, kurie parasy į mane, duodami užklaismus. Su pagarba,

J. Žukauskas, 105 Newbury st., Lawrence, Mass.

Lietuvių vėliavos spalva ir turinys tebėra pilnai nenustatyta. Mat seniaus lietuviai turėjo daugelį savo kuningaikištijų, kurios žėdna turėjo savo kitonišką vėliavą. Todėl dabar sunku yra ir pasakyti: katra tikų visai suvienytai lietuvių tautai. Vjenok dabar lietuvių vartojamoji vėliava yra arti prie tikrosios, nes ji padaryta pagal mūsų istorikų ištyrimo. Kaslink mūsų vėliavos skirtumo su italų vėliava, tai suprantama, kad yra skirtumas — nevien spalvoje, bet

ir turinyj. Juk italų vėliavoje pabaigė mokslą Princeton universitete. P-nas J. W. Park yra ir pabaigęs Princeton universitetą yra ir žmogus augstas ir turtin-gas. Jis gavo reikalavimą, kad šelptų Wilsoną. Ponas Park atsisakė duoti pašalpą iš priežasties, kad Wilsonas netiki į populiaris- apšvietimui biedinių žmonių vaikų. Ponas Wilson ir ponas Park buvo abudu Princeton Universite-te kartu ir buvo dideli draugai. Ponas Park sako vieną dieną Pro-fesoriui Woodrow Wilson, kad Princeton Universitetas tur gelbė-ti vaikus Dennis airišio tarno, kuris yra tarnu per penkiasdešim-tis metų, kad vaikams duot moks-lą. Wilsonas atsakė: „Aš nenopasakytą: „tie paklydėliai ir taip ri-u mokslu daryti prieinamesniu, bet noriu sunkinti kiek galima. Jeigu Dennis sūnus ir sūnų sūnus jau buvo nusivarginę“, etc.; turė-jo būti: „Tie paklydėliai ir taip jau buvo nusivarginę“, etc. Pas-kutiniame paragrafe yra pasaky-ta: „Mokslas išnaikino“, etc.; tu-rėjo būti: „Mokslas išaiškino“, etc.

PATAISINĖJIMAI.

„Vien. Liet.“ N40, mano tilpu-siame straipsnelyje: „Svaiginan- tieji Gėrimai“, išbraukė sekan-čios klaidos:

Pabaigoje 3-čio paragrafo yra pasakytą: „Dabar pasilieka pla-čiaus pakalbėti apie svaiginan-čiųjų gėrimų psichologišką žmo-gaus reikšmę ir veikmę“; turėjo būti: „Dabar pasilieka plačiau ti vaikus Dennis airišio tarno, pakalbėti apie svaiginančiųjų gė-rimų fiziologišką žmogaus kūne veikmę“. 11-me paragrafe yra la. Wilsonas atsakė: „Aš nenopasakytą: „tie paklydėliai ir taip ri-u mokslu daryti prieinamesniu, bet noriu sunkinti kiek galima. Jeigu Dennis sūnus ir sūnų sūnus jau buvo nusivarginę“, etc. Pas-kutiniame paragrafe yra pasaky-ta: „Mokslas išnaikino“, etc.; tu-rėjo būti: „Mokslas išaiškino“, etc.

Su pagarba, Z. V.

POLITISKAS APSKELBIMAS.

Nėra progos pakilti.

Woodrow Wilson nori, kad dar bininkai būtų prie „purvino dar-bo“.

Diplomatui Princeton Universi-teto atsišaukia, kad duotų pinin-gus del pagelbėjimo išrinkimui Woodrow Wilson prezidentu Su-vienytų Valstijų del to, kad jis

pabaigė mokslą Princeton univer-sitete. P-nas J. W. Park yra ir pabaigęs Princeton universitetą yra ir žmogus augstas ir turtin-gas. Jis gavo reikalavimą, kad šelptų Wilsoną. Ponas Park atsisakė duoti pašalpą iš priežasties, kad Wilsonas netiki į populiaris- apšvietimui biedinių žmonių vaikų. Ponas Wilson ir ponas Park buvo abudu Princeton Universite-te kartu ir buvo dideli draugai. Ponas Park sako vieną dieną Pro-fesoriui Woodrow Wilson, kad Princeton Universitetas tur gelbė-ti vaikus Dennis airišio tarno, kuris yra tarnu per penkiasdešim-tis metų, kad vaikams duot moks-lą. Wilsonas atsakė: „Aš nenopasakytą: „tie paklydėliai ir taip ri-u mokslu daryti prieinamesniu, bet noriu sunkinti kiek galima. Jeigu Dennis sūnus ir sūnų sūnus jau buvo nusivarginę“, etc.; turė-jo būti: „Tie paklydėliai ir taip jau buvo nusivarginę“, etc. Pas-kutiniame paragrafe yra pasaky-ta: „Mokslas išnaikino“, etc.; tu-rėjo būti: „Mokslas išaiškino“, etc.

Woodrow Wilson užsigina, kad jis taip nesakė, bet p. Park yra garbingas žmogus, kaip ir Wood-row Wilson. Wilsonas sakęs daug blogo apie bėdinuosius žmonas ir užsiginti negali, nes yra parašyta jo knigoje. Jeigu nebūtų para-šyta knigoj, tai ir šių savo saki-nių užsigintų. Penktoji knigoj savo „Historijos apie Amerikos garbings“ jis sako šitaip: „Chinai yra geriaus pageidaujami darbi-ninkai ir jie dar neūkėsi, kaip

Woodrow Wilson netiki į tai, kad biedno žmogaus sūnus turi tiesą apsišviesti ir pakilti. Wood-row Wilson yra gimęs Virginijos vergijos laikuose ir augo maty-damas vergus apie save, vienok buvo vergų palaikytoju ir norėjo panaktyti jų Vienybę. Woodrow Wilson tiki į vergijų baltų ir juo-dų žmonių. Žmogus, kuris sako ir-rašo panašius žodžius, netinka būti Suvienytų Valstijų presi-dentu. Jis turi būt sumuštas bal-sais per Prezidentą Taftą Re-publikonų Partijos kandidatą.

REIKALINGA išsilavinę pin-tinių pirbėjai. Vėrpėjai ir užbai-gėjai atsišaukit.

A. H. Lavietes, Shelton, Conn.

DIDELIS VAKARAS!

Subatoj, 2-ra dieną Lapkričio (November) 1912

C--BROOKLYNO CHORAS STATO SCENOJE DU VEIKALU

KANTATA
„SEPTYNI ŽODŽIAI“

OPERETE
KAMINAKRETIS IR MALUNININKAS

McCADDIN MEMORIAL HALL,
Berry Street, tarp South 2-ros ir 3-czios, Brooklyn, N. Y.
Pradžia 8:15 vakare

TIKIETAI: 25c., 50c. ir 75c. Box \$1.00.

Perstatyme dalyvaus geriausi Brooklyno Artistai-Dainininkai-Lošėjai.
Nepraleiskite šios progos, nes tikrai gailėsities.

Abiejuose veikaluose dalyvauja Choras ir Orkestra. Chorą ir Orkestrą diriguos K. STRUMSKIS.

Užbaigoje Ballus! Grajis didelė Orkestra.
Tikietus galima gaut iš anksto „Vien. Liet.“ Redakcijoj 120 Grand Str. ir pas narius Choro.

Visai Tinka

tikėti, kad vaistas, kuris su pasekme buvo vartojamas visos daugybės sergančių žmonių su noru gauti pagalbą nuo išankinių skausmų—mums taipgi pagelbės. Taigi pasirpink jį gauti ŠIANDIEN ir vartok PATVARIAI.

Severos Gothardiszka Alieju.

(Severa's Gothard Oil)

50 centų bonkelė.

Jai užena galvos skausmas
Jai greisla Neuralgija
Imk

Severos Plotkeles nuo Galvos Skausmo ir Neuralgijos.

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia)

25 centai dėžutė su dvylika plotkelių

Burnos prausimui, kudių prausimui, apskritam naminiui vartojimui, rankų vartojimui, Plaukų trinkimui, galvos odos prausimui. Nei sukatotoj, nei ligoj niekas neperdėta.

Severos Gydantis Odinis Muilas

(Severa's Medicated Skin Soap)

Kaina 25 centai

Pardavinėjama aptiekose. Žiūrėk ar ant kiekvieno pakelio yra Severos vardas. Jei tavo aptiekininkas negali tau parupinti, rašyk j mus. Norėdams gauti nemokamo gydytojo patarimą adresuokite laišką j mus.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PAJIEŠKOJIMAS.

Pajieškau nekoko Martyno Rudžio (po Rudaitis), sakė paeina nuo Liulvinavo, Marijampolės pav., Suvalkų gub. Iš amato kriaučius. Ūgio — vidutinio, laibokas, apie 33 m. amžiaus, plaukai tamsiai gelvi, veido pailgo j apačią smalesnio, akys vidutinės, truputį siauros; nosis ir lūpos storkos, nešioja rusvus nedidelius ūsus ir po apatine lūpa barzdžiukę. Pirmeiviškų pažirų, gerai iškalbus ir gerai dainuoja visokias revoliucijoniškas dainas, ypač prie stiklo alaus. Kalba storoku balsu, daug meluoja, nors sunku suprast. Pas mane buvo du mėnesiai ant burdo ir, neužimokėjęs, išsinešino nežine kur, padaręs man blėdies apie 40 dol. Kas apie jį sužinojęs praneš žemiau nurodytu adresu, tas gaus nuo manęs gerą dovaną.

Mr. L. Serbent, 123—155th st. W. Hammond, Idn. (46)

Mass Meeting

Nacionališkos Progresiviškos Partijos

NEW PLAZA HALL

Grand Street

Cor. Havemeyer St.

8 val. vakare 1 diena Nov.

KALBĖTOJAI:

Hon. Timothy L. Woodruff
Hon. Robert Elder
Hon. John Palmerie
Edward Curran Esq.

Charles Aromstorn Esq.
Hon. W. Stanley Miller
Hon. Henry Schillings

PARSIDUODA.

Parsiduoda namas ant vienu lubų, trys metai kaip budavotas, dubeltavas lotas, arti prie vandens: kas myli žuvauti, tai gali gerus piningus padaryti ir gyventi. Sveikas oras. Del platesnių žinių kreipkitės laišku ar ypatingai sekančiu adresu:

G. Yokimas, So. James Port, L. I. Box 79. (45)

BE SKAUSMO.

Beveik kiekvienas bijosi skausmo ir nori jo išvengti. Skausmas stumia žmogų pas daktarą arba prie tokių vaistų, kurie prašalina skausmą. Kiekvienas tikisi, kad vaistas pašalins skausmą greitai ir be jokių nesmagumų. Tokiu vaistu yra Trinerio Amerikoniškas Kartusis Vyno Elixiras visose ligose grumuliavimo organų. Jis gerai išvalo visus šiuos organus, sustiprina juos ir paragina prie veiklumo. Atsitikus blogam apetitui, blogam kvapui iš burnos, konstipacijai, galvos ir strėnų skauduliams, atakuose reumatizmo ir neuralgijos, diegliuose ir vėmimą turint visadose vartokit Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Jis taipgi suteiks palengvinimą moterims jų sirguliuimuose. Aptiekose, Jos. Triner, 1333-39 So. Ahsland ave., Chicago, Ill.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lauko prie palatų.
VALANDOS: nuo 12-2 po piet. nuo 7-8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

DR. A. JUŠKA
Lietuvys Daktaras. Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų.
Phone—Canal 2118
1749 So. Halsted St. Kertė 18th St. CHICAGO, ILL.

DAKTARAS A. BACEVIČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8-9 po pietų nuo 2-3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1587 R. Elizabeth.

Telefonas: 6426—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

Tarptautiškoji Akušerij MOKYKLA.
Moterje, norinčioje išmokyti akušerian, dabar turi lecališką mokyklą Serantone, Pa. Mokslas prasideda apie 15 d. Lapkričio mėn ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplommas, valdžios pripažintinas visoje šalyje.
Instoti mokyklon gali moterje, turinčios nemaziaus 20 metų amžians ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kurį mokslą \$100.00.
Mokyklon Lietuvos priima „The International College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramy rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos. Pust. 143. Cienia 45 centai.

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuočių tautų teatruose. Ji yra gilus turinio ir nepaprastai švelnaus stiliaus. Biednos lietuviškas mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus darsižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rados sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsiereiskia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokiečių, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės“ bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jas tinkamai ir prisirengę suloš.

DRAMOS.

Jauanas mūsų dramy rašytojas, K. PUIDA, davė šiame veikalė tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Cienia 30 centų.

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai istorijos. „Rūtų vainikas“ gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatižuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdytą mergaitės nekaltybės. „Mirga“ yra jau žinomas istoriškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinė“, tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

VISUOTINOJI HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio istorija. Cienia 60 centų.

Šita storoką knigaite galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ja skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika“. Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą knigą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmintk, kad tai juokas. Bet istoriškus vardus išidėk. Jau jie tai tikri.

J. J. PAUKŠTIS & Co. 120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

PILNAS POSMERTINIS eilių ir prozos rinkinys, jau atspausťas.

Kaina tik \$1.00.

Tuos, mųs jaunučio poetas, poezijos žiedus, galima gaut pas:

AL. STEPONAITIS 745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga

lietuviškom merginom, kurios nori išmokyti gerą užsiėmimą ir gauti mokėti 4 iki 5 dolerių ant savaitės kuomet dar mokinasi. Gvartuojama darbas per visus metus. Atsiskaukite j šį fabriką

SALANT & SALANT, Shirt Manufacturers, Union ave. & So. 2na Street, Brooklyn, N. Y. (45)

Dr. I. Stankus.

Vienatinis Tikras Daktaras Lietuvis visoj Philadelphioj

Irenę savo locnų Ligonbutį, kuriame pas e kmingai gydo visokias ligas ir daro visokias operacijas.

ATSISUKIANTIEMS Gydytojo patarima suteikia dykal. Dr. I. STANKUS 1210 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.

DR. SACHS

IŠGYDO RHEUMATIZMĄ. Jeigu sergi nuo Rheumatizmo, kreipkis prie Dr. Sachs kuris jus išgydys nuos dovanai. Dr. Sachs reputacija yra gerai žinoma. Jis sutaisys savas gyduoles. Kurie negali atsilaikyti asabiškai tiems siūnčiam per pačią prisiuntus \$2.50.

DR. SACHS

84 W. 118 Street. Office valandos 8-1 ir 6-8 NEW YORK, N. Y.

DEL TOLIMENSNES GEROVES IR APSAUGGJIMO ANT TOLIAUS KONSTITUCIOS SUVIENYŲ VAL STIJU, BALSUOKITE 5 LAPKRIČIO 1912 M. UZ WILLIAM HOWARD TAPT ANT PREZIDENTO IR JAMES SCHOOLCRAFT SHERMANN ANT VICE—PREZIDENTO.

VISŲ ATIDZIATI!

Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

- Mūsų uždavinyus 90
Slaptinga žmogaus didybė . . . 30
Mirtis ir kas toliaus 25
Gimdymo slėpiniai 40
Žmonijos kelias 20
Visatos saranga 20
Likimo kilmė 40
Apšvietimas 30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija) 25
Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) 20
Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) 20
Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) 20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas) 45
Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:
J. J. PAUKŠTIS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„Vien. Liet.“ išleisťų knygų Katologas.

- Apieka Dievo (Aprašymas iš padvimo XVIII amžiaus) 50
Baltus Turazeris. (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos 10
Davatų gadzinkos 10
Dangaus angštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis 20
Darbininkų kalendorius 1904 m. 15
Eglė žalėjų karalienė. (Drama 5-se apsiereiskimuose) 15
Emigracija. Apsaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genavaitės 50
Gudri našlė. (Juokazaislė dviejuose veiksmuose) 15
Girtu. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Grandų Verkamai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozophijos 15
Istorija Septinių Mokytojų 50
Idėja ant mėslyno. Apsaka mūsų dienų 10
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27 1/2 x 21 1/2 30
Vienybės Lietuvninkų 25 metų sukaktuvių Jubilėjinė kniginė (su 57 paveikslais) 50
Žemių dulkės. (Labai akva apysaka) 50
Zenybos Paikių Miko 10
Žmogus. (J. Akuratero apysaka Pamokianti aprašymai iš gyvenimo žmonių) 20
Sausio devinta 15
Švedų liandies švietimas 25
Senkaus Jurgis 15
Šviesa Dievo dienos tamsybėje 35
Tamsybės Guolis 30
Užstienavik ant to gerai 15
Vargdieniai. (Apsaka iš baudžiamos laikų) 50
Vilius Tell. (Drama 5-se aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apsaka iš Kryžiuočių laikų) 25
Mokslinėjus Tvardauskas 50
Miškas vis smarkiau degė 15
Maskoliai 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis 50
Našlaitė. (Apsaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 15
Paveikslai (Dvi apysakos) 10
Palemonas ir Girduta. (Apsaka eilėmis) 25

Puota — Nusikintas žiedas. (Dvi apysakos) 10

Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 20
Pirmoje Geguėse Sapnas 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Paiveilgus algas. (Romans) \$1.00
Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50
Apdaryta \$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75
Apdaryta \$2.25
Abu tomai apdaryti j vieną \$4.25
Lietuviškos dainos iš visur garinktos \$2.00

Langvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Mūsų Diešas. (Per ką Lietuva kaKaip valstiečiai kovoję už žemę ir laisvę 15
Kaip apvesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsilieusuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvių ir naudingi pamokinimai 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių KISENINE KNYGA.

dėl kirpėjais arba siuvėjais paitėjim kvormų ir kirpimū vyriškų drabužių. 50 puslapių. Gražiai apdaryta. Prekė \$4.00
Tokia pat knyga del moteriškų drabužių. Prekė \$4.00.
Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija Knyga I \$1.50
Apdaryta \$2.00
Lietuvos Istorija. Knyga II \$1.50
Abi drūtai apdarytos j vieną tomą \$4.00
Intekmė datų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikitytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Juozapas Konuševskis arba kančiamas Unijotų 25
Kabalas 25
Kekšty Šimas. (apsaka iš ūkininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija. Trijuose aktuose) 35
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovoję už savo tiesas 10
Kur mūsų išganymas? 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Keletas minčių apie mirties baumą 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Istorija katalikų bažnyčios \$1.00
Iš po budelio kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-se apsiereiskimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10

J. J. Paukštis & Co. 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

AE PRIGULI PRIE SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE?

Jai nepriguli — prisirašyk ir prigulėk. Jai priguli — kalbink kitus prisirašyti.
STAI DELKO REIKIA PRIE SUSIVIENIJIMO PRIGULETI:
1. Susiv. Liet. Amerikoje moka savo narių paveldėjams posmertines pašalpas: I laipsnio — \$1.50.00; II laipsnio — \$300.00; III laipsnio \$600.00 ir IV laipsnio \$1000.00. Be to Susiv. Liet. Amer. moka Pašalpa ligoje po \$600 seavaitėje. Visi nariai gauna organą „Tėvyne“.

2.— Susivienijimas Liet. Amerikoje prima visus lietuvius ir lietuvaites, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos.
3.— Susivienijimas iki 1912 m. yra išmokėjęs suvirš 80 tukstančių dolarių pašalpos nelaimingoms našlėms ir našlaitiams. Susiv. Liet. Am. yra išmokėjęs 10 tukstančių dol. įvairiems lietuvių apvėnties ir kulturos peikalams.
4.— Susiv. Liet. Amerikoje neapleidžia nė vieno savo nario, papulandio j nelaimė ir per 27 metus SIA. gyvenimo nebuvo dar atsitikimo, kad nebut imokėta posmertinė.

5.— Susivienijimas yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviska pašalpinė organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išievių reikalams. Prie Susivienijimo rašosi ir turi rašyties kiekvienas, kas tik akaito savo lietuvin, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir šeimynos ateitis.
Todėl neatidėliokit, tuojaus rupinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysi, juo mažiau turėsi mokėti. Prisirašyk prie knuopos, kuri yra tavo miestelyje. Jai nėra knuopos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informacijų ir sutverk knuopelę. Gausi nario įsteigėjo vardą, o ir Susivienijimui pagelbėsi jojo praklinius tikslus gyveniman vikdinti.

Kreipkis j savo miesto knuopą, arba j centrą.
Centro sekretoriaus adresas:
A. B. Strimaitis, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30-th st., New York, N. Y.

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIENTINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palagiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

SKAITYKITE O TURESITE NAUDA.

Pigiausia vieta vien tik išsiuntinėjimo visokių daiktų, kaip tai: laikrodžių, laikrodžių ir visokių sidabrinų ir sūksnių daiktų. Lietuviški rekordų (volukų) dėl Edisono arba Columbia Phonogramų. Britų, geriausio išdirimo, stereoskopų, operos žiuronių, magnifing stiklų, literų guminių su kuriom galima atspausdinti visokius laiskus, tiketus ir t. t. Skrynelė 94 colių ilgio ir 6 pločio, kurioje talpinasi be biskio tukstantis literų su numeris ir visi reikalingi inrankiai dėl drukavimo. Kaina \$1.95 Penkiolika magišnių ir juokingų štukų 1 doleris ir 15 centų stampomis dėl prisuntimo. Teipgi pristatom visokius daiktus dėl krautuvnių, pedhorijų arba agentų už žemiausias pabriko arba Wholesale kainas. Jeigu norite katalogo tai prisiųskite už 2c. stampą.

Adresas: **K. J. KRAUCHELUN,**
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniū.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsiųskite ypatingai ar per telefoną. Ofisas atdaras dieng ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra Lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote sveikatos, galite ją apturet. Musu aptiekoriaus vaistai (liekarstos) ir gera meda parodys tikrą kelią ir sveikatą.

SU PAGARBA **FRANAS URBONAS**
151 Metropolitan Ave. cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Kaygutė Lietuviškoji ir Angliškoji kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Siuvenčių Valstijų konstitucija, nepilnumybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Ukėsu Klubas, maldydamas reikala, išleido virš minetą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigūs siųskite per Money Orderj arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB Brooklyn, N. Y.
372 Bedford Ave.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valių Drangas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo. 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveiksiais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirpus šitą apgarinimą iš "Vienybė Lietuvninku" ir \$1.00 per money orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

ATIDARBYTA

Didžiausias pasaulėje teatras.
Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais šouimais, kurie vadysis "Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas perdirėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir statūs per Mr. Carroll Fleming. Muzika prista tyta ir per Mr. Manuel Klein. Scena daro neįspasakytą įtekme. Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias šouimo namas New York'e ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirėngimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlaikymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į "Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), kas rodoma ir visas parodymas naujas.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutinė kaina.

G. BENSON,
325 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Koškursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.

I. J. Paukštis & Co.
20-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Reikalinga 100 Operatoriu

Mergų mokyti siūt marškinius. Tiktai šiame fabrike tie patis marškiniai dirbami per visą metą. Mokiniai gauna mokėti ant nedėlios iki išmoksta.

Brooklyn Work Shirt Factory,
Driggs ave & Noth 9th Street,
Brooklyn, N. Y.

ATYDAI KRIAUCIUI!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriški drabužiai, su 25 braizimais ir 15 paveiksliu, 50 pusl. Prekė \$4.00. Tokia pat knyga-moteriški drabužiai. Prekė \$4.00.

Užsakant abi sykiu, prekė \$7.00.

Šios knygos yra tikrai, ką turi žinoti žemas kriaucius. Neturėjimas drauge šių knygų, reiškia nustatimą nuo savęs geriausio uždarbio ir pasiekimė pramonystėje.

Duodu Lekeijas Kirpimui.
Pinigus stąsti per "Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglauti už 2c. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Tu mane Iszgelbejai!

KAIP VISOKI DAKTARAI, PROFESORIAI IR JUJŲ VAISTAI NEGALEJO IŠGYDYTI Teip rašo žmonės, išgydyti nuo visokių ligų.

GARBINGAS DAKTARAI širdingai dėkavoja už labai geras liekarstas ir išgydymą mano moteries. Dabar parašau visa teisybę: iki 35 m. amžiaus gyvenau su savo paduile Varšuvoje, bet ji per kitas dienas nuolatis sirgo, net lovoj gulėdama. Kad išgydyti kreipiausi prie Profesorius Dr. Baranaukio, Varšuvoje. Ištyrinėjęs užrašė vaistus ir pasakė, kad Migrena, neišgydoma liga. Vėliau nusidaviau prie Dr. Grudzińskiio ir teipat prie paties Ordinarizaus Seventos Dvasės ligoniučio Dr. Kravčickio kurie išgyvė ligą pasakė kaip ir Profesorius, kad migrena neišgydoma. Amerikoje apat kitų buvau pas Dr. Rubin; nors užrašė liekarstas, bet pasakė, bereikalo kartuoti, nes liga neišgydoma. Vienok ir po to išėjau, kad savo meila paduile nors ant senatvės išgydyčiau. Ir štai 1912 metai yra didelis mums skarbū, kaip iš dangaus. Kaip visas svietas stovi, tai atsirado vienatinis Daktaras, Phil. M. Kliniko, kuris išgydė mano paduile kaip nieks negalėjo pagelbėti. Dabar tikrai galiu pasakyti, kad moteriškė yra visaiškai sveika. Išgydyta ir įkvejojama už suteiktą gerą sveikatą.

Ant. Zaryckis su Motere ir Dukrele. 138 High St., New Britain, Conn

AŠ FRANK POŠKA, dėkavodamas danešū, kad skaudėjimą nuo romatizmo sąnariuose, rankose, teip pat mėšlungio ir nervų ligę išgydė, kame kanikino mane per 18 mėnesių. Dabar jau išsiimti visai sveikas, nuo jausų liekarstų ir persitikrėjęs, kad esi labai geras daktaras; ir savo draugams pasakysiu kaip pasiektingai Klinikas išgydo.

Su pasveikinimu **Mr. Frank Poška**, Box 4, Farley, Mass.

GUODOTINIS DAKTARAI Apatrėjau liekarstas, kurias bevarojant nustojo skaudėjimas krutinės, kosulio ir galvos skaudėjimas. Dėkingas, linkiu Tamistai laimės.

Su guodone **P. Sakalauskas**, 3231 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Didelės daugybės padėkavoniu atelina kasdien, tik dėl mažumo vietos negalima sutalpinti, nors ir prašo. **KAIP KITI NEJSTENGĖ, TAI KLINIKAS TRUMPAM LAIKE IR TUOS IŠGYDĖ.**

KAM SIRGTI IR VARGINTIS, KAD KLINIKAS IR TAVE GALI IŠGYDYTI, TIK ATSIŠIAUK ASABIŠKAI, arba lietuviškai parašant kas kenkia, nelauk ilgiau.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC paties gubernatoriaus legalizuotas, apie tai tikrai galima tikėt.

GERESNIO DAKTARO IR LIEKARSTŲ kaip KLINIKO negalite rast. **KAD JAU TIESI** kokį nors nesveikumą, bet liga vargina ir tikrai nori buti sveikas, tad kad Kliniko Daktaras specialiskai pripažins, kad tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog apturėsi nuo Profesionališko Daktaro gydymą ir priatiktas, specialiskai sutaisytas liekarstas, kurios kaip tikstantis jau pelnissavo teip ir tave gali palmuoti nuo ligos jungo, šviežai užpildyti arba ir užsėntų visokių ligų, teipat nuo: niežėjimo kuno, nesgero kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudėjimo ir svajimo galvos, nedidimo ir užtikėjimo vidurių. Nuo saužgytės šėkos nubėgimo, neramistugumo abelno ir lytiško nusilpėjimo, skaudėjimo srėnos, lojosos bei rankose ir sąnariuose, kosėjimo, skreplavimo-bronchitis, visokių slogų, inkstų ir užsikrečiamų pasiaptų ligų ir kitų, kurios tik varginimui žmonių užpūla, visą išgydomas ligas. **BE PEILIO, BE OPERACIJOS. SEKRETAI UŽLAIKOM!**

Visada reikia adresuoti teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC

1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Valandos: Nuo 10 iki 4 piet. Nedėlioje nuo 10 iki 3. Vakaraš Ular. ir Pėt. nuo 6-8.

Šitas apgaršinimas ir padėkavonės teisingos. Klinikai galit tikėt.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).

Išbalsamuojuos ir laidotuviu Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvi.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieng ir naktį.

213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

BUKIŲ VYRAS

RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJIEGAS, UŽTRUCINTAS KRAUJAS.

BUKIŲ Izmintingas Likie sveikas

DR. O'MELLEY BUDAS

Visados išgydo:
Išbandyta per 30 dienų;
Be peilio ir vaistų;
Išrasto per menę!
Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA: Darbininkai kurie pas mane dirdo, gal sakyti, kad jie žino mano methodą ir pagal jų gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vinasas Dr. O'Malley Budas ir naudojimas tik Mano Ofise.

Aš nedrukuoju jokių gramatų Ligonijų kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę Gromatų nuo Ligonijų iš visų šalių pasaulės, kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2c. markę už knyguę padabintą paveiksiais apie Rupturą.

Dr. Alex'r O'Malley
158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Giliama susikalbėt lietuviška-lenkiška.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų kaip parduodam ŠIFKORTES keliančiantiems į Lietuvą arba norintiems persikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes knoteis-ingiausia ir kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konslį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit knogieriamėis aprupinti visume.

Offiso valandos:
Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120 124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Sinnėiamė pinigus į visą svieto dalls saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines ralsijas.

Persiunėiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.

Padarom aktus rejeantalus dėlei žemes ir kitokių priklausantių savasčių. Tą riską darom su Konsulio palidėjimu.

Užsimame provomis Europiskomis ir Amerikoniskoms iškolektorajime mokesčių.

Darom darternastis, iššiekom, dales Lietaroje ir atimam į Ameriką.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų kaip parduodam ŠIFKORTES keliančiantiems į Lietuvą arba norintiems persikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes knoteis-ingiausia ir kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konslį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit knogieriamėis aprupinti visume.

Offiso valandos:
Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120 124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Sinnėiamė pinigus į visą svieto dalls saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines ralsijas.

Persiunėiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.

Padarom aktus rejeantalus dėlei žemes ir kitokių priklausantių savasčių. Tą riską darom su Konsulio palidėjimu.

Užsimame provomis Europiskomis ir Amerikoniskoms iškolektorajime mokesčių.

Darom darternastis, iššiekom, dales Lietaroje ir atimam į Ameriką.

"VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 metu.

Išėina kas Seređa. Užsirašant "Vienybė Lietuvninku" Amerikoje prekioja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškas rašyt ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU-KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Zodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIDĒLIS LIETUOS ŽĒMLAPIS.

Su etnografijas sienomis. Atspausdintas ant dālaus, slāpāna popierā, keliem spalvose. Tikras pagāzīnīmas, sīenos kiekvieno lietuvio stubelēs. Pirmutinē dar toki didūmā māpā lietuvīu kalboje.

Parsīduodā musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasīskubīnīkite kiekvīnas īgytī tā ŽĒMLAPĪ ir pamatytī surāšytas visās LIETUVOS vietās. Turieme nedīdelj skaitlīgū exemplīorīgū.

Šīuo adresū:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

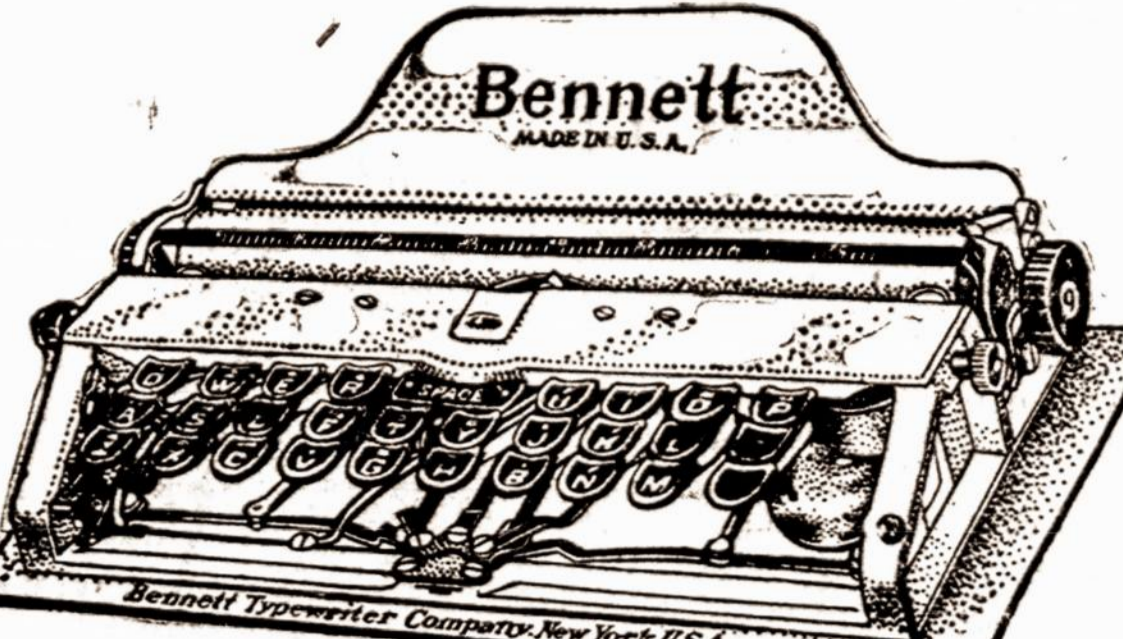
Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuvīskas graborīus.
Išbalsamuojojas ir lādotovūgū Dīrektorīus. Karietos lādotovūmā, vesolīoms ir krikštīnooms.
Ofīsas ir grynīmas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuvīal, krepīkītēs reikale.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

"Bennett Typewriter" yra tāj naujāusio išradimo dīrukojama mašina ir dīrukoja teip greitai ir puīkiai, kaip ir brangīusios mašīnos. Jī yra su unīversālīskais, raktāis, teip kaip mašīnos už \$100.00, arba ir brangēsnes. Ant tos mašīnos galīma dīrukuoti 80 žodīgū ī minūtū. Padaryta īs labai tvīrtu plīeno. Tik šī vīena dīrukojama mašinėlē atramentuojasī nuo kasplīno.

Didūma mašīnos 2x5x10 colīgū. Galīma vartoti popīerā 8 ir pusēs colīgū plātumo. Turi 84 lītāras ir šenkūs. Volēlis su lītēromīs maīnosī ir tokiū budu ant jos galīma dīrukuoti visokerīpōse kalbose. Sēdēda īs 180 atskīrū dālī, sverīa 3 ir pusē svaro. Sudēta fīlabai puīkīa skrynėlē ir jā galīma nešiotīs rankoje, arba kīšenūgū. Jī yra netīktai naudingā, bet ir reikalingā kiekvīenai ypatai, o už tokiā prekē, tāī kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ZMIJEJCZNIK

Gerīausīs Līmīentas arba PAIN EXPELLERIS ant svīeto nuo visokīgū galvos skaudėjīmū, KAULŪ, PERSAULIMO, REUMATIZMO, STRĒGŪ, SŪPĒS, SAUSGELŪ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŪ.

Jeigu norī līgoje ir nelīmėjē pasīgēbēti, neījeskū rodos pas kokiūs nemokīntūs zydelīus ar kryžīokūs savo pīriepūly, bet krepīkis arba tiesīal parāšyk pas savo loonū vīentautī, reikalūdamas tikrū, grynū ir gydānīgū vaīstū —

ALBERTA G. GROBLEVSKI.
Plymouth, Pa.

„Lenkīskai-Lietuvīskī“ vaīstai jau tūkstantīs padarē sveīkūs — īsgydys ir Tave!

Ypatīngai SLAPTAS līgas gydome ir gīloje slaptōje ūzlaikome, kaip kunīgas īspažīnī.

Dēlo jeigu trokštī tikros gydōtojus pagēlbos, aprāšyk savo negrovē, aīskiai ir su smulkīnomīs, pridēk 2 centū ant atsakymo laīskū, o nekūomet to nesīgāīesī.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-ka nedēlīnis laikrāstīs Smagīausīs Lietuvīskas laikrāstīs visoje pasaulėjē.

ĪSEINA kas UTARNINĀ ir PETNYČLĀ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj: Ant viso meto \$2.50
Ant pusēs meto \$1.25
Ant ketvėrēto meto 65c.

EURO- Rosījoje ir Lietuvoje \$3.50
Anglījoj ir Skotlāndījoj 15 sh.
POJE Prūsosē 15 markīgū.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELL

Skānus alus, gardī arīelka, elīus, visokīs vīnas, kvepentī cigārā, ir puīkus ūzkandzīal. Salē dēl mīdīngū ir veselīgū. Nepamīrskīt šīs atsaknīausīs vīetos, o busīt ūzganēdītī.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savīnīnkas.

Rusīskos ir Turkīskos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave) BROOKLYN, N. Y.

Perējo ī naujas rankas ir vīskas gerāī prižiūrīma. Ūžeikīte ir persītīkīnkīte. Moterīmīs kiekvīenā ūtarnīnkā.

MĒNESINIS RAŠTAS Linksma Valanda

ĪSEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.

Talpināsī visokīgū gražīgū Istorījū, Pasakū, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rosījoje \$1.50. Anglījoj 7 sh.
Prūsosē 7 mk.

☞ Kas ūzīrāšo "SAULE" ir "LINKSMĀ VALANDĀ" ir pīlnai ūzīmōka, tāī-abu rāstū gauna per visā metā ūž \$3 īn Amerīkā, īn Rosījā \$4.50, īn Anglījā 7 sh. ☞ Pīrēk tam pīlnai ūzīmōkējē skaitytōjai kas metas gauna DOVANĀ puīkū Kalendorīgū.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuvizka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant gerīausījū ir greīčīausījū Lāvū, keīvelīalī visados bus ūzganēdītāis.

SIENČIŪ PINIGUS ī visās dālīs svīeto kuo-greīčīaujāī ir pagal pīnīgū kursā. (Sto-ku po kaučījā \$30.000.)

Telpī Pīnīgus prītu kuri norī pasīdēt dēl apsaugojīmō ir ant kiekvīeno pareīkalavīmō juos sugrāžīnu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skānīausī ir sveīkīausī visokī gē-rīmāi, per tāj visados sveīgū pīlnā, kiekvīenā draugīskāi ir malonīalī visados pavāīšīna.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

MOKSLAINE DEL MOVING PICTURES OPERATORIŪ.

Atsīdarys nuo Spalīo (October) 1-mos dīenos, kas dīenā ir vakarā.

Dīenīnes klīasos nuo 2 iki 4 po pietū.

Vakarīnes klīasos nuo 8 iki 10 vak.

Bus mokīnāma apie judānčīgū pavelskū rodymā ir elektrā, anglīskāi ir lietuvīskāi.

Norīntīems plačīau dāsīznōtī, reīkīa saukītes adresū:

A. T. RACIUNAS
630 HALSEY ST.
BROOKLYN, N. Y.

P. S. Ūzīrāšykīte īs anksto, ba per daug nēlmsīu.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jīs tik īsenīno šaltū ir pasknī turejō gulētī per savāites

DR. RICHTER'IO Pain-Expelleris

prašāīs pavojīngūs susīgīmūs jeīgū vartosī su laiku pagal ūrodymū, ant dēzntēs; 25c. ir 50c. ūž bonkū. Žīūrēk ant Inkaro ir vardo ant dēzntēs.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pills yra geros nuo vidurūgū sukīetėjīmō. 25c. ir 50c.

Nepamirskit Tautiško Namoi!

Erta, dailī salē mītingams, veselījoms, teatrāms ir balīams. Gardī degtīnē, švīezīas alus, kvėpīa cigārā, skānus ūzkandzīalī ir nakvīnē.

TAI LIETUVIŪ ŪZEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Telephone 2702 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turījēs praktīkū Europojē īs metū, dabar Brooklyne, N. Y., atīdarē ofīsā.

103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str.

Gydo naujāusīu būdu līgas vyrū, moterū ir kūdīkīgū. Specialīstas prīe līgū chronīskū (īsīsenėjūsiū).

Valāndos prīēmimo līgōnū: K ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kamps Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reīkaluoja teīsīngū patarnavīmō ir norī kad jō reīkalāī butū greitai atīktī, tegū atsīsaukīa

Senīausī Bankīnī Namā. Ūzdētā 1848 m.

\$100.000 (šīmtas tūkstantū dolerū) yra mūsų kaučījā sudētā ī rēdīskā kasā. Pīnīgus sūndīame ī Krajų kuo greīčīau. Pīnīgus visū kraštū īsīmaīnome pagal kursā. Pīnīgus prīmaīme ant procento ir īsīduodame ant pareīkalavīmō. Šīkīortēs pardōdame ant gerīausīgū gēlāvīgū visū Līnījū īr īs Krajuos ūž pīgīausījū kainā. Pasportūs dēl kelīaujānčījū ī Krajų parp.name. Davīernāstīs padarome pīgīalī ir vīsas klīas rejeītalīskās popīeras su paliūdīmō Konsulīo. Atjīeskojīmū dālī atīleikame kuoteīsīngīausīasī.

Atīdarytas: kas dīenā īkī 6 vakare. Nedēlīoje nuo 10 iki 12 val. ryte. Subatoje īkī 8 val. vakare.

817-819 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: 1108 W. Williamsburgh

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI!
12 didelīu ir 12 mažū,

THE LACKAWANNA

Parankīausē geležīnkēlēī Europōn kelīaujāntīems. Līnījos sueīna prīe Trans-Atlantīskūjū lāvū. Nebrāngīnī perdavīnījā bagažā ir pėrveža pasāžīerūs.

The Road of Anthracite

(Kīetūjū anglīnījū kelīas).
Trumpīausīs kelīas ī Buffalo, Tīesīal ī Sīrāntonā ir Anglījū Sīrījū. Tarpe New Yorko ir Buffalo penkī traukīnīal kasdīen.

Tarpe New Yorko, Chīcago ir Vakarū keturī traukīnīal kasdīen.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pīetvakarūjū kasdīen.

Tarpe visū vīetīnūjū Punkty nuolatīnis ir parankūs susīnīsimas. Artymesnījū informācījū apie kainās, traukīnījū bėgtojīmū, etc., krepīkītēs pas savo vīetīnūjū agentū arba rašykīte pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HEAD-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Pay. How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 200 other subjects of importance to inventors.

H. B. WILLSON & CO., Patent Attorneys
Box 333 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skānī arīelka, vīnos, portērīs, visokī vīnalī ir kvepīantī cigārā.

Lietuvīalī vīetīnīal ir atrāvīeīs īs kītur, nepamīrskīt šīs puīkus vīetos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešāī Central Dypā

14 metų senas laikraštis KATALIKAS

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsū vīengēnēalī skaitō visokīus rāstūs, kaip menkesnījū, taip ir gerēsnījū rāšytōjū, bet tankīalī atsītāīko, kad randāsī suvisāī nēsuprantāmī žodzīalī, kuriū be tam tikro vadovēlō jōkīū būdu negalīma suprasti. Todēl mēs kiekvīenam patarīame nusīpīrkītī Svetīmū ir nēsuprantāmū žodzīū žodynēlī, kuris skaitytōjū galī labai daug pagēlbtī, susītīkus nēsuprantamus žodzīus. Kārnā tik 35 cent. Galīma gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N. Y.

Īseina kas Ketvergā, Chicago, Ill.

Laikrāstīs "Katalīkas" 12-kos puslāpījū, didzīausio formato, redaguojamas gerīausījū redaktoriū, talpīna rāstūs gerīausījū raštīnīkū ir visuomet telpa visokījū žīnījū īs Dīdzīsios Lietuvos, Prūsū arba Mažosīs Lietuvos, Amerīkos ir abelnāī īs viso pasvīetō.

"Katalīko" prenumerata Suvīenytose Valstījose Šīaurīnēs Amerīkos:

Metams **\$2.00**, pusei metū **\$1.00**

Kanadōj ir Meksīkē:—
Metams **\$3.00**, pusei metū **\$1.50**

Rosījoj, Lietuvoj ir kītose ūžrubēzīnēs vīēspatystēs: Metams **\$3.00**, pusei metū **\$1.50**

Ūzīrāšytī "Katalīkā" galīma kiekvīenāme laīke.

Ūzīrāšant "Katalīkā" reīkīa drauge ir prenumeratā sīgstī per pačto Money Orderj arba pīnīgus registruotam laīskē ant īsīleistojo rankū, adresuojant šīteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykīte fuojāus, o gausīte vīenā "Katalīko" numerj ant pažiuros veltūi.

Rusīzkāi Amerīkonīszka Līnījā.

Vīenatīnē be pėrsēdīmō Līnījā tarpe Amerīkos ir Rusījos.

8 d. ī Rotterdamā	11 dīenū ī Līepojū	īslaukīmas īs New Yorko.
III klīasa \$31	III klīasa \$33	Russia Nov. 16
II " 45	II " 50	Czar Nov. 12
I " 60	I " 70	

Lēl smulkēsnījū žīnījū krepīkītēs īs mūsų agentūs ir centralīskā kontorā

A. E. JOHNSON & CO., General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos ūž rupestingā ir artistikā išdīrbīmā

KARUNŪ, ŠARPU, KUKARDU, ROZETŪ, BERLŪ, MARŠALKINIŪ LAŽŪŪ IR TEIP TOLIAUS.

Turī ūž garbē apreīktī guodotīnīs Kunīgams ir guodotīnoms Draugystēs, kad ās dīrbū visūs augšīau pamīnētūs daigtūs PĪGĪAUSIAI, TEĪSINGIAUSIAI IR GERĪAUSIAI, nēs per daugelījū metū ūzīsīmdama išdīrbīnīas īgījāu gerīausījū praktīkā ir dēl to galīu viskā padīrbt pīgīau ir gerīau negu ktī fabrikāi.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

SEŠIOS KVORTOS DEGTINĖS \$1.00

Kad īsplatīnus žmōnēsē mūsų pasībūsīs gērīmus, pasīsuīme kiekvīenam, savo lēsimū, "ZANOL" seīsias pīlās kvortas degtīnēs už \$1.00, sulgū juos pasīrīkīmo. Pasāskīte ko norīte — Rūgnēs, Barbono, Kornū ar Rūgnēs Brāgnēs degtīnēs, Dīno, Romo, Persīkū, Obolū, Abrīkos, Kōnīkū brandēs, Šīvīnēs, Borovīskos Rasalkos, etc.?

NEDUOKITE PIRKLIAMS DIDELIŪ PELNŪ.

Parodysīme kaip. Mes esame prītūrē degtīnēs dīrbējāi, ir parodysīme, kaip kiekvīenā galī pasīdarytī gērāusū namē, SUTĀUPANT PENKIASDEŠIMTĀ NUOSIMTĀ PIRKLIŪ PELNŪ su pagēlba "ZANOL" Extraktō. Įstatymū leista. Padaroma ī dvi minūtū. Gēralas padarytas su "ZANOL" yra labai gānus ir grynas. Gauta Auksō Medalīalī Cōlumbījos Parodījē. Tūkstantāī patentūjū vartotojū. Gwarantuota sulgū Sv. Vald. Grynō Māisto ir Vaīstū Įstatymāis.

PAMEGINIMŪ VĪENA KVORTA DEGTINĖS DĖKAI!

Pamēgīnkīte, kaip tīk jus sau norīte, ir jeigu tāī nēbus gerīamā degtīnē, sugrāzīnkīte līkūs mūs atgal mūsų lēsimō, o mes sugrāzīnīme jums pīnīgus. Sīgūkīte ūž staakymūs šīdīen, o jūs pasīgūme "ZANOL" SEŠIAS PĪLĀS KVORTAS DEGTINĖS ŪZ \$1.00.

Viskā mes apmōkēsīme. Reīkalūkīte, kokiūs rāstūs tīk norīte. Dėvīlka pīlās kvortū \$1.50, dīvīlka-keturīs pīlās kvortos, \$2.80, DVĖKAI knygtē "Paslāpīs ir Istorījā Degtīnēs Dīrbīmō Namē" pasīsuīme kiekvīenam, kuris tīk sutēkī mums savo adresū.

UNIVERSAL IMPORT CO.,
471 Universal Bldg., Cincinnati, O.